

Hämeen seudun lisäraiteet – tilantarvetarkastelu

Esiselvitys

Yhteystiedot

Outi Nietola
PL 4 (Jaakonkatu 3)
FI-01621 Vantaa
Finland
Kotipaikka Vantaa, Finland
Y-tunnus 1009321-2
Puh. +358 10 3311
Faksi +358 10 33 21818
E-mail: group@poyry.com
www.poyry.com

Pöyry Oyj

COPYRIGHT © PÖYRY OYJ

Kaikki oikeudet pidätetään. Tätä asiakirjaa tai osaa siitä ei saa kopioida tai jäljentää missään muodossa ilman Pöyry Oyj:n antamaa kirjallista lupaa.

1	SELVITYKSEN TAUSTA JA TARKOITUS.....	1
1.1	TYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	1
1.2	SUUNNITTELUALUEEN KUVAUS	1
1.3	TYÖN RAJAUKSET	1
1.4	TULOKSET JA TULOSTEET	1
2	AINEISTO JA MENETELMÄT.....	2
2.1	KIRJALLISEN JA KARTTA-AINEISTON ANALYSOINTI	2
2.2	MAASTOKÄYNNIT	2
2.3	MAANKÄYTTÖRAJOITTEIDEN LUOKITTELU JA KUVAUS	3
2.4	HÄMEEN LIITON JA KUNTIEN EDUSTAJIEN KANSSA PIDETTY WORKSHOP.....	3
3	TYÖN TULOKSET SUUNNITTELUALUEITTAIN.....	4
3.1	RIIHIMÄKI (KMV 71+410 – 76+700)	5
3.1.1	Maankäytön rajoitteet kmv 71+410 – 73+000.....	5
3.1.2	Maankäytön rajoitteet kmv 73+000 – 76+700.....	9
3.1.3	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	11
3.1.4	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	12
3.2	HAUSJÄRVI (KMV 76+700 – 83+100).....	13
3.2.1	Maankäytön rajoitteet kmv 76+700 – 83+100.....	13
3.2.2	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	17
3.2.3	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	18
3.3	JANAKKALA (KMV 83+100 – 101+250)	19
3.3.1	Maankäytön rajoitteet kmv 83+100 – 88+000.....	19
3.3.2	Maankäytön rajoitteet kmv 88+000 – 97+000.....	23
3.3.3	Maankäytön rajoitteet kmv 97+000 – 101+250.....	29
3.3.4	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	29
3.3.5	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	30
3.4	HÄMEENLINNA ETELÄINEN (KMV 101+250 – 112+950)	31
3.4.1	Maankäytön rajoitteet kmv 101+250 – 104+900.....	31
3.4.2	Maankäytön rajoitteet kmv 104+900 – 109+800.....	35
3.4.3	Maankäytön rajoitteet kmv 109+800 – 112+950.....	41
3.4.4	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	42
3.4.5	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	43
3.5	HATTULA (KMV 112+950 – 123+700)	45
3.5.1	Maankäytön rajoitteet kmv 112+950 – 123+700.....	45
3.5.2	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	51
3.5.3	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	51
3.6	HÄMEENLINNA POHJOINEN (KMV 123+700 – 136+550).....	53
3.6.1	Maankäytön rajoitteet kmv 123+700 – 136+550.....	53
3.6.2	Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet	57
3.6.3	Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista	58
4	JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET.....	59
4.1	ESITYS LISÄRAITEIDEN SJOITTAMISEKSI RATAOSUUKSITTAIN.....	59
4.2	SUOSITUKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	60
	LIITTEET	60

1 SELVITYKSEN TAUSTA JA TARKOITUS

1.1 Työn lähtökohdat ja tavoitteet

Työn tavoitteena on määrittää lisäraiteiden vaatimat tilantarpeet pääradalla Hämeen liiton alueella sekä selvittää lisäraiteiden rakentamiseen liittyvät rajoitteet. Työllä luodaan perusta pääradan välityskykyä parantaville laajennusinvestoinneille, joiden avulla nopeuden ja pysähtymiskäyttäytymisen osalta erityyppinen liikenne voidaan eriyttää omille raiteilleen. Lisäraiteiden tulee kuitenkin soveltua myös nopeaan henkilöliikenteeseen.

Selvitys toimii maakunta- ja kuntakaavoitusprosessien tukena tuottamalla pitkän aikavälin tietoa siitä, mihin kohteisiin ratalinjan varrella tulee kiinnittää erityistä huomiota. Kyseessä ei ole tarveselvitys eikä yleissuunnitelmatasoinen selvitys.

1.2 Suunnittelualueen kuvaus

Tarkastelu kattoi pääradan rataosuuden Riihimäen asemalta maakuntarajalle Kuurilassa, mikä vastaa noin 65 ratakilometriä (kmv 71+400 –136+500).

Tilantarvetarkastelun lähtökohtana on neliraiteisuus, mikä tarkoittaa kahta uutta linjaraidetta. Tarkasteluvyöhykkeen leveys nykyisen raiteen keskilinjasta oli 16 tai 24 metriä kummallakin puolen rataa riippuen siitä, tarvitaanko huoltotietä vai ei. Lisäraiteiden tilantarve käsiteltiin maksimaalisena kuitenkin niin, että ahtaaksi tunnistettujen kohteiden tarkempi tarkastelu rajattiin jatkosuunnitteluun.

1.3 Työn rajaukset

Työssä on tehty tilantarvetarkastelua vain ratalinjan osalta.

Maanalaisten rajoitteiden kuten sähköjohtojen, viemäri- ja vesijohtojen, maakaasuputkien ja tietoliikenneverkkojen olemassaolo tarkastelualueella on tuotu esiin, jos niitä koskeva tieto on helposti saatavilla. Maanalaisiin rajoitteisiin kohdistuvien muutostöiden kustannuksia ei tässä suunnitteluvaiheessa arvioitu.

1.4 Tulokset ja tulosteet

Työn tuloksena syntyi:

- 1) yksityiskohtaiset kuvaukset kunkin tarkastelukohteen tilantarpeesta ratalinjan suhteen tilanteessa, jossa molemmiin puolin rataa on kaksi lisäraidetta sekä
- 2) neliraiteisuuden vaatimukset huomioiva luokittelu maankäytön erityyppisistä rajoitteista

Rajoitteet kuvattiin ja luokiteltiin viiteen luokkaan kappaleessa 2.3 esitetyn taulukon mukaisesti.

Tähän loppuraporttiin on myös laadittu 1:10 000 mittakaavaiset karttaesitykset, joissa on kuvattu maanmittauslaitoksen karttapalvelun rakennustietoihin, kuntien toimittamien paikkatietoaineistojen ja kuntien edustajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella

tunnistettut maankäyttörajoitteet. Lisäksi selvityksen laadinnassa hyödynnettiin ympäristöhallinnon paikkatietoaineistoja ja osoitettiin ne kohteet, joissa on jatko-suunnittelun yhteydessä kiinnitettävä erityistä huomiota luonnon- tai kulttuuriympäristön arvokohteisiin.

Lisäksi työn kohteena olevasta rataosasta on tuotettu 1:2000 kartat, joissa on selkeästi esitetty kaavatilanne sekä lisäraiteiden aluetarpeet. Näissä tarkempimittakaavaisissa kartoissa on kuvattu 16/24 metrin tarkasteluvyöhyke, ratalinjan lähialueen rakennukset käyttötarkoituksittain sekä maanomistus jaolla Ratahallintokeskuksen ja muiden maanomistajien omistamat maat.

Maankäytön asettamien rajoitteiden osalta tarkasteluun on otettu mukaan myös suojeltavat rakennukset.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Kirjallisen ja kartta-aineiston analysointi

Työn keskeistä lähtöaineistoa ovat olleet kunnilta saadut kaavoitus- ja paikkatieto-aineistot, maanmittauslaitoksen karttapalvelun rakennustiedot, ympäristöhallinnon paikkatietoaineistot, rakennus- ja huoneistorekisteritiedot, Ratahallintokeskukselta saadut maanomistustiedot sekä RHK:n ratakuva palvelu.

Maanomistuksen osalta kuvaukset tehtiin jaolla RHK:n ja muiden maanomistajien omistamat maat. Maanmittauslaitoksen karttapalvelun rakennustietojen avulla kuvattiin kiinteistöjen ja rakennusten käyttötarkoitus ja sijainti ratalinjan lähellä. Kantakartta-analyysin tulosten ajantasaisuus varmistettiin käyttämällä RHK:n ratakuva palvelun tuoreimpia kuvia sekä kasvavien että vähenevien kilometrien suuntaan.

Saadun aineiston perusteella tehtiin analyysit ja yhteenvedot tilanvaraustarpeista ja maankäytön asettamista rajoitteista. Aineiston perusteella myös tunnistettiin tarkastelukohteet, joille tehtiin maastokäynneillä tarkemmat analyysit.

2.2 Maastokäynnit

Työn seuraavassa vaiheessa tehtiin maastokäynnit dokumenttianalyysin perusteella valittuihin tarkastelukohteisiin. Maastokäynnejä tehtiin yhteensä kolme kappaletta syys-lokakuussa 2009.

Maastokäynneillä käytiin tarkemmin läpi kartta-aineiston perusteella tunnistettut rajoitteet ja niiden etäisyys radasta sekä vaikutukset lisäraiteiden rakentamiseen. Lisäksi tunnistettiin muut, tilankäytön kannalta kriittiset maankäytön rajoitteet, joita kartta-aineistosta tai muusta käytössä olleesta materiaalista ei käynyt ilmi tai joiden todellinen etäisyys radasta vaati tarkistusmittausta. Tarkastelukohteet myös valokuvattiin.

2.3 Maankäyttörajoitteiden luokittelu ja kuvaus

Kohteissa sovelletut maankäyttörajoitteet perustuvat edellämainitun aineiston lisäksi maastokäyntien yhteydessä saatuihin tietoihin kuntien edustajilta sekä kuntien konsultille toimittamiin julkaisuihin.

Maankäyttörajoitteet on luokiteltu viisiportaisesti: estävä, erittäin vaativa, vaativa, normaali ja lievä rajoite. Luokittelu on kehitetty aiempien selvitysten pohjalta. Maankäyttörajoitteen luokka muodostuu kohteen vaativimman ominaisuuden mukaan. Rajoitetyypit on kuvattu taulukossa 1.

Taulukko 1. Maankäytön rajoitteiden luokittelu.

Rajoitetyyppi	Koodi	Kuvaus
Estävä rajoite	R1	Tarkasteluvyöhykkeellä on suojeltu rakennus tai muu suojelukohde, joka estää lisäraiteen rakentamisen ilman erityisiä toimenpiteitä.
Erittäin vaativa rajoite	R2	Tarkasteluvyöhykkeellä on samanaikaisesti voimassa useita vaativia rajoitteita.
Vaativa rajoite	R3	Tarkasteluvyöhykkeellä on kerros- tai rivitalo, useita omakotitaloja tai merkittäviä teollisuusrakennuksia. Tarkasteluvyöhyke halkoo tontteja merkittävän paljon ja ulottuu asuinrakennuksiin. Vyöhykkeellä on yli kolme asuinkäytössä olevaa omakotitonttia. Luonnonsuojelualue tai muu suojelukohde. Ylikulkusillan levennystarve.
Normaali rajoite	R4	Tarkasteluvyöhykkeellä on rakennettuja tontteja. Vyöhyke voi ulottua varastoihin, katoksiin, ulkorakennuksiin ja muihin kevyisiin rakenteisiin, mutta ei asuinrakennuksiin. Rajoite käsittää vain muutamia tontteja (1-3 kappaletta). Melko vaativa puolen valintaan vaikuttava luonnoneste, kuten järvi tai pehmeikkö.
Lievä rajoite	R5	Tarkasteluvyöhykkeellä on lievä tai kohtalainen luonnoneste, johtolinja, katu, tie, yksittäinen rakentamaton tontti tai rakennus, joka ei ole aktiivikäytössä.

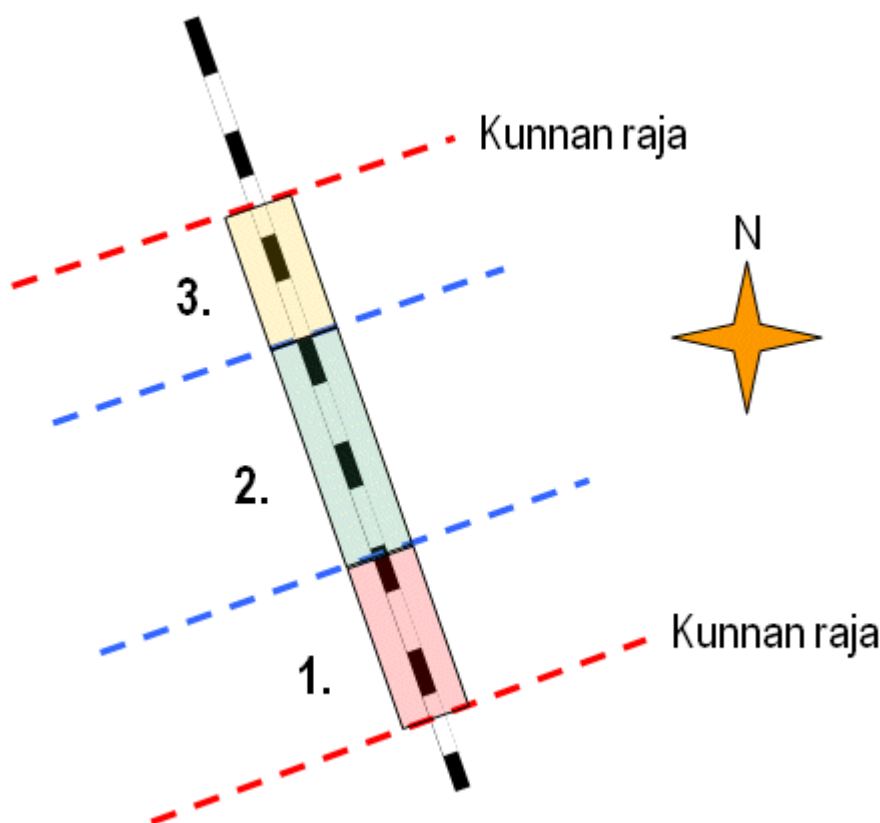
2.4 Hämeen liiton ja kuntien edustajien kanssa pidetty workshop

Tilaaajan ja kuntien edustajien kanssa pidettiin työn loppuvaiheessa workshop, jossa esiteltiin loppuraporttiluonnos sekä käytiin läpi havaitut maankäyttörajoitteet. Workshopin tarkoituksena oli esitellä raporttiversio sekä tarjota kuntien edustajille mahdollisuus vaikuttaa loppuraportin sisältöön. Workshopissa tunnistettiin myös lisäraiteiden tuoma maankäyttöpotentiaali.

3

TYÖN TULOKSET SUUNNITTELUALUEITTAIN

Seuraavassa kuvataan tarkastelualueella havaitut ratalinjaan liittyvät, rakennetusta ympäristöstä ja luonnosta johtuvat rajoitteet. Rajoitteet kuvataan kunkin kunnan alueella kilometriväleittäin etelästä pohjoiseen kuvan 1 mukaisesti. Kunta on käsitelty osissa silloin, kun kunnalla on useita taajama-alueita radan varressa.

Kuva 1. Raportin tulosten esittelyjärjestys.

Merkittävimmät rajoitteet (luokat R1-R3) esitetään yhteenvedonomaaisesti kunkin kunnan lopussa.

Siltojen osalta arvioidaan lähinnä ylikulkusiltoihin tarvittavia muutoksia. Ratasiltoja ja alikulkusiltoja käsitellään vain silloin, kun sillan lähiympäristö asettaa erityisiä vaatimuksia lisäraiteiden sijoittamiselle.

Käytetyt merkinnät:

- Kuvateksteissä ”pohjoiseen” vastaa kasvavien ja ”etelään” vähenevien ratakilometrien suuntaa.
- Kuvauspaikka on esitetty ratakilometreissä (ratakuvapalvelun kuvissa tarkka sijainti, muissa kuvissa 50 m tarkkuus). Karttalehtien kuvanumerot on merkitty sille paikalle, jota kuva esittää.
- Kaikissa 1:10000 -karttakuvissa on esitetty vain estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet. Raporttiin on lisätty vain olennaisimmat 1:10000 -karttalehdet kaikkien karttalehtien ollessa liitteenä.
- ”N metriä radasta” = ”n metriä uloimman raiteen keskilinjasta”.
- ”Kmv” = kilometriväli ratakilometreissä, ”km” = pistemäinen kohde.

3.1 Riihimäki (kmv 71+410 – 76+700)

Riihimäen tarkastelu on jaettu kahteen osaan: kmv 71+400 – 73+000 ja kmv 73+000 – 76+700. Merkittävimmät rajoitteet ovat ensimmäisellä tarkastelualueella.

3.1.1 Maankäytön rajoitteet kmv 71+410 – 73+000

Rajoiteluokat R1-R3

Riihimäen aseman yhteydessä pääradan länsipuolella museoviraston asemanseutuja koskevan suojelusopimuksen kohteita ovat asemarakennuksen lisäksi veturitallit, lennätinkonepaja ja Turun kasarmi kmv 71+400 – 71+800. (Estävä rajoite)

Lisäraiteiden sijoittamisen keskeinen rajoite on Pohjoinen Rautatienkatu, on rakennettu etelä-pohjoissuuntaiseksi läpiajoväyläksi 80- ja 90-luvuilla. Kadun linjaus radan länsipuolella on 16 metrin tarkasteluvyöhykkeen sisällä n. kmv 71+900 – 73+400. (Erittäin vaativa rajoite)

Pohjoisen Rautatienkadun länsipuolella kmv 71+900 – 72+800 on sekä kaupungin että yksityisen sektorin käytössä olevia rakennuksia, jotka on sijoitettu hyvin lähelle katua (taulukko 2). Kaupunki aikoo kaavoittaa Keski-Suokylän alueelle kmv 72+200 – 72+400 lisää asuinrakennustontteja. (Erittäin vaativa rajoite)

Taulukko 2. Pohjoisen Rautatienkadun länsipuolisia rakennuksia.

Rakennus	Km (noin)
Aikuiskoulutuskeskus	71+900
Päiväkotu Uunilintu	72+200
Pohjoinen koulu (liikuntahalli)	72+500
Liikerakennus	72+600
Asuinrakennuksia	72+700-72+800

Istuinkiven ylikulkusillan (km 72+540) sillan alue on tarkastelualueen haastavimpia kohteita. Rata ja Pohjoinen Rautatienkatu kulkevat sillan kohdalla kuilussa, jota on vahvistettu tukimuurein. Nykyinen silta-aukko ei riitä lisäraiteille ja molemmin puolin siltaa on vaativia rajoitteita. Lisäksi kmv:llä 72+700 – km 72+800 on kolme asuinrakennusta kadun välittömässä läheisyydessä. **(Erittäin vaativa rajoite)**

Pohjoinen Rautatienkatu sekä ratalinjan länsipuoli Istuinkiven ylikulkusillalta nähtynä esitetään kuvissa 2-5. Kuvassa 6 on Istuinkiven ylikulkusilta etelästä.

Kuva 2. Pohjoinen Rautatienkatu, länsipuoli km 71+900, pohjoiseen.

Kuva 3. Pohjoinen Rautatienkatu ja liikuntahalli, länsipuoli km 72+550, etelään.

Kuva 4. Pohjoinen Rautatienkatu, Istuinkiven silta, tukimuuri, länsipuoli km 72+550.

Kuva 5. Pohjoinen Rautatienkatu, asuinrakennukset, länsipuoli km 72+550.

Kuva 6. Istuinkiven ylikulkusilta, km 72+389, pohjoiseen.

Ratalinjan itäpuolella kmv 72+500 – 72+800 on asuinrakennus (kuva 7) sekä Puolustusvoimien käytössä oleva vanha tehdasrakennus, joka on kunnostettu nykyiseen käyttöönsä 1990-luvulla (kuva 8) (**Vaativa rajoite**). Istuinkiven silta-aukon ahtauden ja tukimuurien vuoksi kohdetta voidaan pitää myös **erittäin vaativana**.

Kuva 7. Asuinrakennus, itäpuoli km 72+540, pohjoiseen.

Kuva 8. Puolustusvoimien käytössä oleva rakennus, itäpuoli km 72+550, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Radan itäpuolella noin kmv 72+300 – 72+400 on kallioalue (Kuva 9). (**Lievä rajoite**)

Kuva 9. Kallioalue, itäpuoli km 72+082, pohjoiseen.

3.1.2 Maankäytön rajoitteet kmv 73+000 – 76+700

Rajoiteluokat R1-R3

Kmv:llä 73+200 – 73+300 radan länsipuolella on Kaukolankadun kerrostaloja, joiden kohdalla Pohjoisen Rautatienkadun siirto ei tule kysymykseen. (**Erittäin vaativa rajoite**)

Kmv 73+250 – 73+350 radan itäpuolella Viestikadun päässä on vanhoja asuinrakennuksia (kuva 10), joiden tontista lisäraiteet veisivät merkittävän osan (**Vaativa rajoite**).

Kuva 10. Asuinrakennuksen tontti, itäpuoli km 73+250, pohjoiseen.

Kuva 11. Heinonpolun tontit, itäpuoli km 73+750, etelään.

Kmv 73+600 – 73+750 Heinonpolulla on useita omakotitontteja, joista lisäraiteet ja/tai Heinonpolun siirto veisivät merkittävän osan (kuva 11) (**Vaativa rajoite**). Km:llä 73+800 tarkasteluvyöhyke ulottuu asuinrakennukseen saakka (**Vaativa rajoite**).

Kmv 73+800 – 73+900 radan itäpuolella sijaitsee kansalaissodan aikainen hautausmaa, joka on poistettu aktiivikäytöstä (**Vaativa rajoite**). Kmv 73+900 – 74+150 on useita asuinrakennuksia, joista osa on tarkasteluvyöhykkeen sisällä (kuva 12) (**Erittäin vaativa rajoite**).

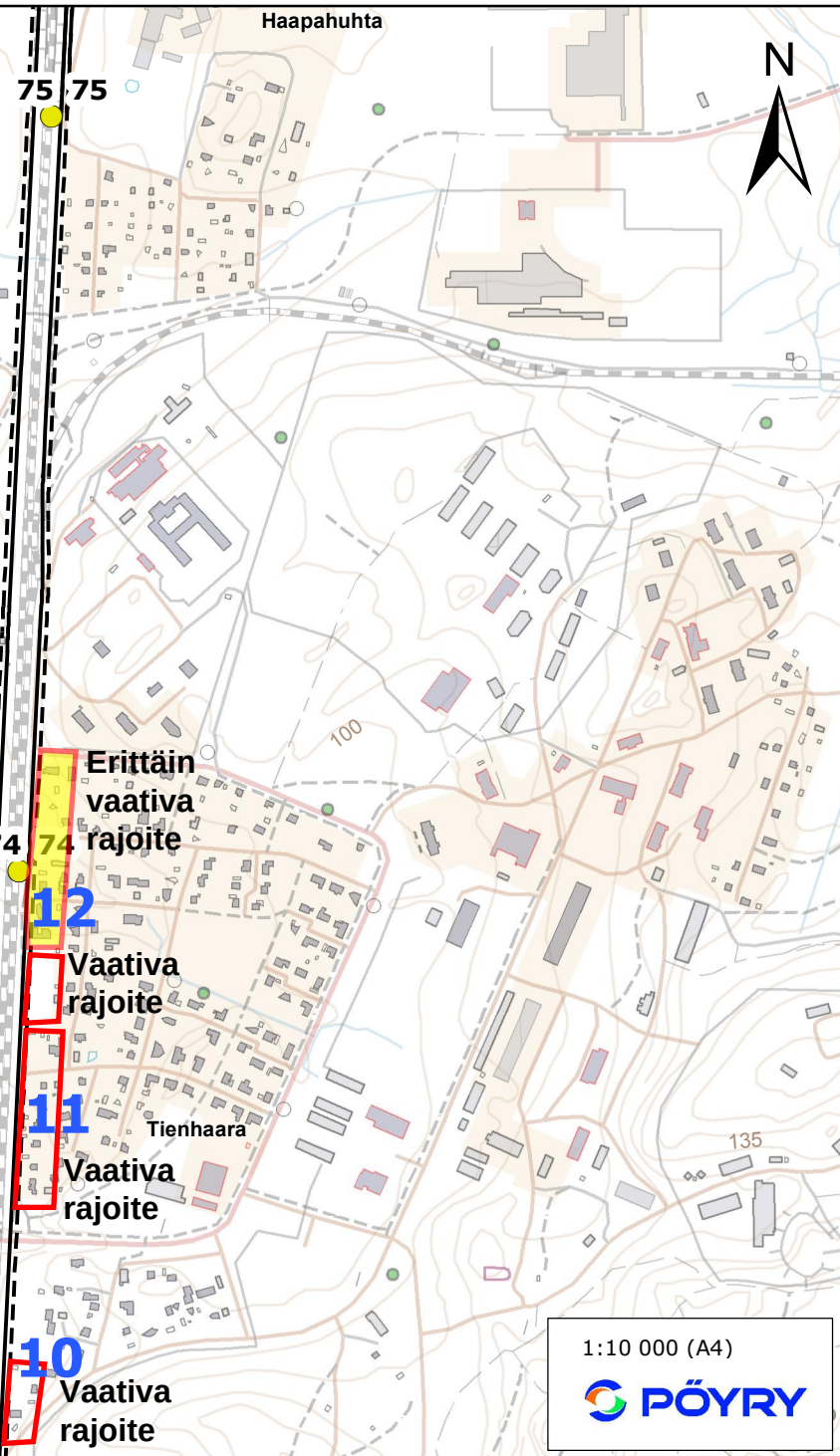

Kuva 12. Asuinrakennukset, itäpuoli km 73+950.

2 Kuvan numero ja kuvaus- kohde (rajoitetyypit R1-R3)

- 16 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta, ei huoltotietä)
- 24 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta + huoltotie)
- Arvokkaat kallioalueet
- Pohjavesialueet
- Natura-alueet
- Vanhojen metsien suojeluohjelmat
- Lintuvesien suojeluohjelma
- Arvokkaat maisema-alueet
- Maa- ja metsätalousvaltainen kohde, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelukohde
- Kiinteä muinaisjäännös
- Luontotyyppi
- Virkistyskohde
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, erityisen merkittävä
- Kaupunkipuiston alue
- Kehitettävä matkailu- ja maisematie
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoulun ohjaamistarvetta
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelualue
- Muinaismuistoalue
- Luonnonsuojelun mukainen luontotyyppi
- Lähivirkistysalue
- Retkeilyalue

0 1 km

1:10 000 (A4)

PÖYRY

Rajoiteluokat R4-R5

Km:llä 73+400 Pohjoisen Rautatienkadun linjaus on viety Oravakadun alikulkusillan vuoksi kauemmaksi radasta, mutta se palaa n. 20 metrin etäisyydelle uloimman raiteen keskilinjasta kmv 73+650 – 74+000. (Lievä rajoite)

Kaunolanraitti kulkee radan itäpuolella alle 16 metrin etäisyydellä radasta kmv 74+150 – 74+350 (Lievä rajoite). Lisäksi Riihimäen vankila ja sen asuinalue on suojeltu asema-kaavassa, mutta suurin osa alueesta on tarkasteluvyöhykkeen ulkopuolella.

Km:llä 74+300 radan länsipuolella on Sammaliston liikennepaikan laitetilä n. 18 m uloimman raiteen keskilinjasta.

Km:llä 74+750 on nykyisin perhepäiväkotina toimiva asuinrakennus (kuva 13), jonka tontin raja on 18-20 metriä radasta (Normaali rajoite). Radan vartta sen länsipuolella noudatteleva kevyen liikenteen väylä / Haapahuhdantie (kmv 74+650 – 75+250) on pääosin 16-20 metriä radasta (Lievä rajoite).

Kuva 13. Perhepäiväkoti ja kevyen liikenteen väylä, länsipuoli km 74+750, pohjoiseen.

Kuva 14. Asuinrakennusten tontteja, itäpuoli km 74+750, pohjoiseen.

Radan itäpuolella kmv 74+750 – 74+900 on viisi asuinrakennusta, joiden tonteista osa on tarkasteluvyöhykkeellä (kuva 14). Tarkasteluvyöhykkeelle ei jää yhtään rakennusta. (Normaali rajoite).

Radan länsipuolelle kantatie 54:stä etelään on tarkoitus kaavoittaa logistiikka-alue (n. kmv 74+800 – 75+300). Alue ei muodosta rajoitteita lisäraiteiden sijoittamiselle. Lisäksi alueen itäreuna kaavoitetaan suojaviheralueeksi (EV), joka voidaan tarvittaessa muuttaa RL-alueeksi.

Kmv 75+400 – 75+650 radasta 16-24 metrin päässä kulkeva Peltojukantie jatkuu radan länsipuolella sen suuntaisesti huoltotienä (Lievä rajoite).

3.1.3 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Riihimäen alueella ei ole ratalinjan varrella luokkiin I tai II kuuluvia pohjavesialueita tai luonnonsuojelualueita.

3.1.4 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Riihimäellä havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 3. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Riihimäellä.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Estävä	71+400 – 71+800	Länsi	Asemanseudun suojelukohteet
Erittäin vaativa	71+900 – 73+400	Länsi	Pohj. Rautatienkatu tarkasteluvyöhykkeellä
Erittäin vaativa	71+900 – 72+800	Länsi	Koulutus-, liike- ja asuinrakennuksia; Istuinkiven yks
Erittäin vaativa	72+500 – 72+800	Itä	Asuinrakennus, PV-rakennus, Istuinkiven yks
Erittäin vaativa	73+200 – 73+300	Länsi	Kerrostaloja
Vaativa	73+250 – 73+350	Itä	Asuinrakennus
Vaativa	73+600 – 73+750	Itä	Omakotitontteja
Vaativa	73+800	Itä	Asuinrakennus
Vaativa	73+800 – 73+900	Itä	Aktiivikäytöstä poistettu hautausmaa
Erittäin vaativa	73+950 – 74+150	Itä	Asuinrakennuksia

3.2 Hausjärvi (kmv 76+700 – 83+100)

Hausjärven kunnassa maankäytön rajoitteet keskittyvät Ryttylän taajamaan, joten kunta käsitellään yhdessä osassa.

3.2.1 Maankäytön rajoitteet kmv 76+700 – 83+100

Rajoiteluokat R1-R3

Kmv 76+900 – 77+150 on kahden tilan muodostama kokonaisuus (kuvat 15-16). Toisen tilan asuinrakennus on noin 30 metrin päässä radasta. Tarkasteluvyöhyke leikkaa tilojen tontteja, mutta yksikään rakennus ei varsinaisesti ole tarkasteluvyöhykkeellä ([Normaali rajoite](#)). Vaikka rajoitteen perusluokitus on alhainen, kohdetta tulee tarkastella tarkemmin jatkosuunnittelussa.

Km:llä 76+950 on ratavartijan mökki (kuva 17), joka on kokonaisuudessaan tarkasteluvyöhykkeellä ([Vaativa rajoite](#)). Mökki on kuitenkin suurelta osin RHK:n omistamalla maalla.

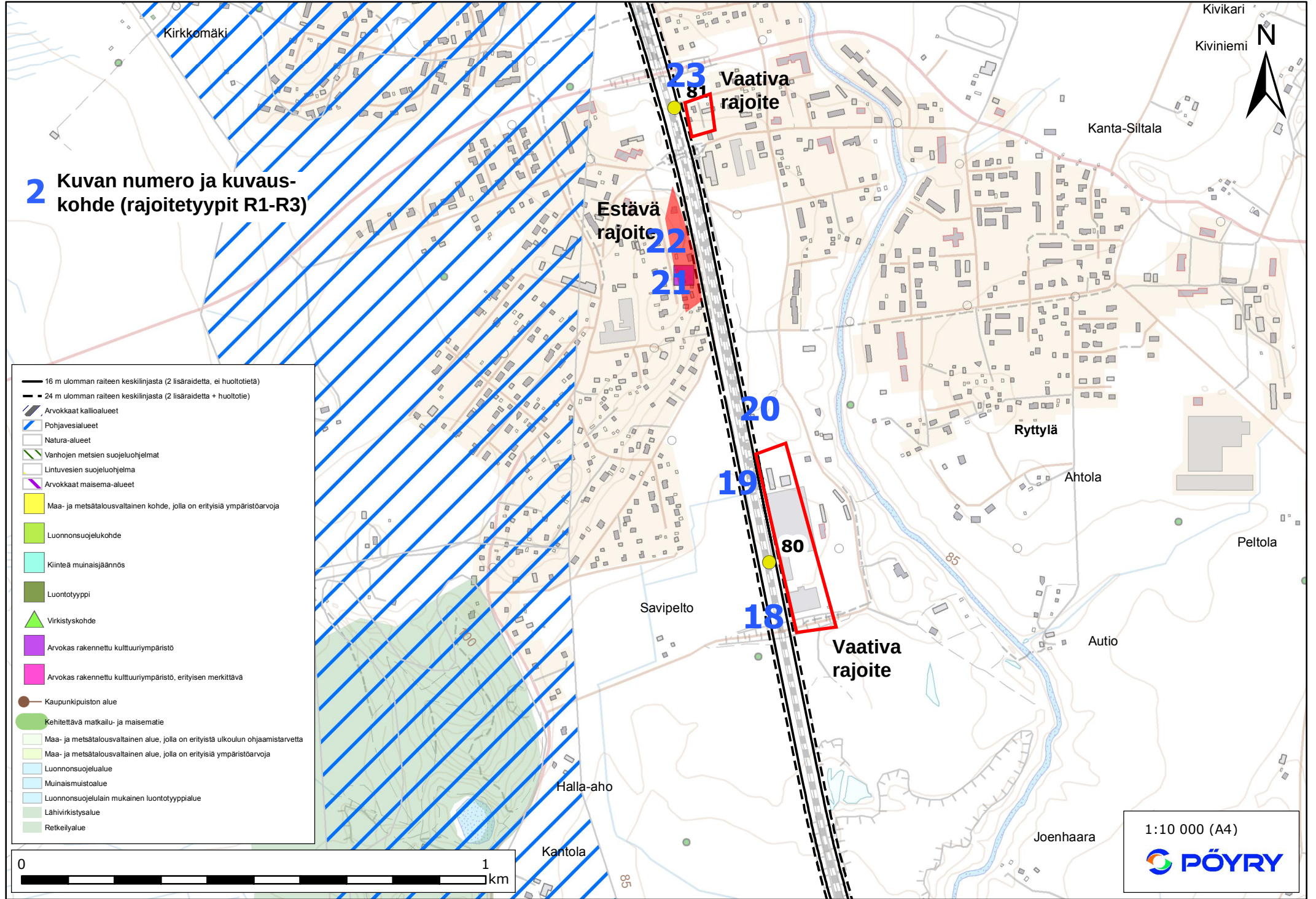
Kuva 15. Asuinrakennukselle vievä ajotie, itäpuoli km 76+900, pohjoiseen

Kuva 16. Tilakeskukseen kuuluvia rakennuksia, itäpuoli km 77+200, etelään

Kuva 17. Ratavartijan mökki, km 76+950, pohjoiseen.

2 Kuvan numero ja kuvaus- kohde (rajoitetyypit R1-R3)

- 16 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta, ei huoltotietä)
- - 24 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta + huoltotie)
- Arvokkaat kalloalueet
- Pohjavesialueet
- Natura-alueet
- Vanhojen metsien suojeluohjelmat
- Lintuvesien suojeluohjelma
- Arvokkaat maisema-alueet
- Maa- ja metsätalousvaltainen kohde, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelukohde
- Kiinteä muinaisjäännös
- Luontotyyppi
- Virkistyskohde
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, erityisen merkittävä
- Kaupunkipuiston alue
- Kehitettävä matkailu- ja maisematie
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkouulun ohjaamistarvetta
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelualue
- Muinaismuistoalue
- Luonnonsuojelulain mukainen luontotyyppialue
- Lähivirkistysalue
- Retkeilyalue

Kmv 79+850 – 80+150 radan itäpuolella on kaksi teollisuusrakennusta, jotka sijoittuvat tarkasteluvyöhykkeen sisäpuolelle; näistä pohjoisempi on ainoastaan 10 metrin päässä radasta (kuvat 18-20). Pohjoisempaan teollisuusrakennukseen on raideyhteys Ryttylän ratapihalta ja siihen on säännöllistä junaliikennettä. (**Vaativa rajoite**)

Kuva 18. Teollisuusrakennukset, km 79+890, pohjoiseen.

Kuva 19. Teollisuusrakennukset, km 80+128, etelään.

Kuva 20. Teollisuusrakennukset Ryttylän ratapihalta, km 80+350, etelään.

Kmv 80+500 – 80+900 Ryttylässä on radan länsipuolella useiden asuinrakennusten sekä yhden maakunta- ja asemakaavassa suojellun asuinrakennuksen muodostama kokonaisuus (kuvat 21-22) (**Estävä rajoite**). Tarkasteluvyöhykkeellä on myös merkittäviä korkeuseroja sekä kevyen liikenteen väylä.

Kuva 21. Asuinrakennuksia, km 80+650, etelään.

Kuva 22. Suojeltu asuinrakennus, km 80+700.

RHK:n omistama maa-alue laajenee merkittävästi ratalinjan itäpuolella Ryttylän ratapihan kohdalla kmv 80+250 – 80+950, jolloin maanomistuksen raja on 30-100

metriä itäisimmästä raiteesta. Lisäraiteiden sijoittaminen nykyisen radan itäpuolelle on ratapihan kohdalla ratageometrisesti haastavaa.

Ryttylän itäisen asemalaiturin kohdalla n. kmv 80+950 – 81+000 on kaksi asuinrakennusta, joiden tontista tarkasteluvyöhyke vie merkittävän osan (kuva 23) (**Vaativa rajoite**). Lähellä kunnan rajaa radan itäpuolella kmv 82+850 – 82+950 sijaitsee kaksi asuinrakennusta, joista toinen on osittain tarkasteluvyöhykkeellä (kuva 24) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 23. Asuinrakennus asemalaiturin itäpuolella, km 81+000, etelään.

Kuva 24. Asuinrakennus, josta puolet tarkasteluvyöhykkeellä, km 82+950, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Hausjärven kunta on kaavoittamassa yritysalueita radan länsipuolelle km:ltä 81+100 pohjoiseen, mutta tämä ei muodosta rajoitetta lisäraiteiden sijoittamiselle.

Kmv 81+200 – 81+600 tarkasteluvyöhykkeen raja kulkee radan itäpuolella Lähteeläntiellä (kuva 25). Tällä kohdalla tie rajoittuu omakotitontteihin (**Lievä rajoite**).

Km:llä 81+850 sijaitsee asuinrakennus, joka ei ole aktiivikäytössä (kuva 26) (**Lievä rajoite**).

Kmv:llä 81+900 – 82+900 Lähteeläntie seuraa radan vartta 12-14 metrin etäisyydellä (kuva 27). Tie johtaa kahdelle asuinkiinteistölle, jotka on kuvattu edellä. (**Lievä rajoite**)

Kuva 25. Lähteeläntie, km 81+400, etelään.

Kuva 26. Asumaton asuinrakennus, km 81+850, pohjoiseen.

Kuva 27. Lähteeläntie, km 82+078, pohjoiseen.

3.2.2 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Hausjärvellä on luokkaan II kuuluva Kirkkomäen pohjavesialue, joka on ratalinjan välittömässä läheisyydessä sen länsipuolella n. kmv 81+400 – 82+200. Pohjavesialue jatkuu pohjoiseen Janakkalan puolelle.

Pohjavesialue ei rajoita radan rakentamista, mutta se on kuitenkin otettava jatkosuunnittelussa huomioon.

3.2.3 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Hausjärvellä havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 4. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Hausjärvellä.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Vaativa / normaali	76+900 – 77+200	Itä	Asuinrakennus ja tilakeskus
Vaativa	76+950	Länsi	Ratavartijan mökki
Vaativa	79+800 – 80+200	Itä	Teollisuusrakennuksia
Estävä	80+500 – 80+900	Itä	Omakotitontteja, suojeltu asuinrakennus
Vaativa	80+950 – 81+000	Itä	Omakotitontteja
Vaativa	82+950	Itä	Asuinrakennus

3.3 Janakkala (kmv 83+100 – 101+250)

Janakkalan kunta on jaettu tarkastelussa kolmeen osaan: Leppäkoski kmv 83+100 – 88+000, Turenki kmv 88+000 – 97+000 ja Harviala kmv 97+000 – 101+250.

3.3.1 Maankäytön rajoitteet kmv 83+100 – 88+000

Rajoiteluokat R1-R3

Km:llä 86+280 sijaitsee Leppäkosken ratasilta, jonka länsipuolella on maantiesilta ja kevyen liikenteen silta (kuvat 37-38) (**Vaativa rajoite**). Sillat ovat merkittävästi eri tasossa ja alhaalla olevat sillat ovat tarkasteluvyöhykkeellä, joten kohteeseen on jatkosuunnittelussa kiinnitettävä erityistä huomiota.

Kuva 28. Leppäkosken ratasilta, km 86+068, pohjoiseen.

Kuva 29. Leppäkosken ratasilta, maantiesilta ja kevyen liikenteen silta, länsipuoli km 86+250, pohjoiseen.

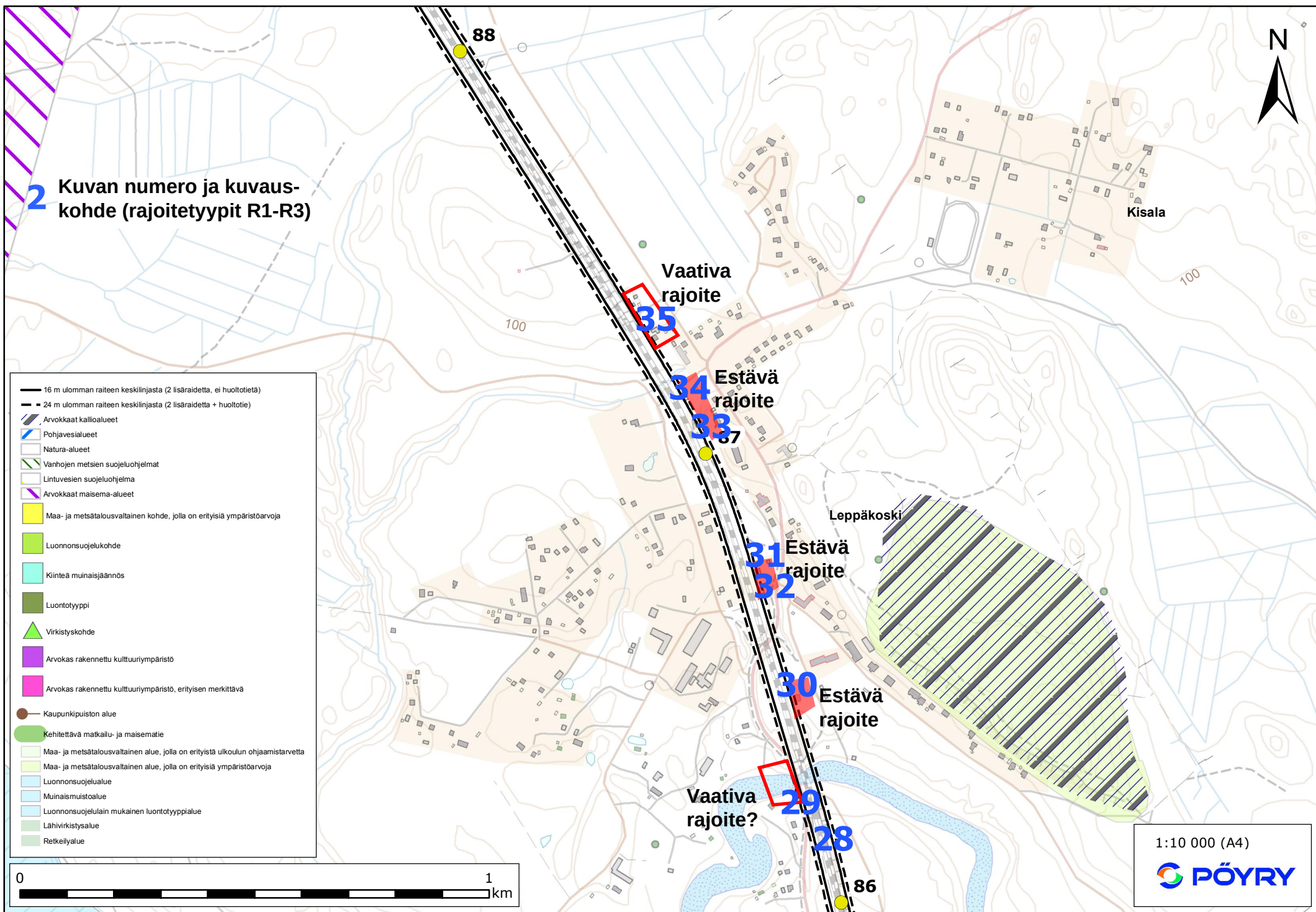
Leppäkosken taajamassa on radan itäpuolella useita rautatiehen liittyviä rakennuksia, joilla on erityistä rakennushistoriallista ja/tai historiallista arvoa. Km:llä 86+450 radan itäpuolella sijaitsee entinen ratamestarin mökki, nykyinen Ida Aalberg-museo (1862) (kuva 30) (**Estävä rajoite**). Leppäkosken asemarakennus ja tavaramakasiini sijaitsevat km:llä 86+700 (kuvat 31-32) (**Estävä rajoite**).

Kuva 30. Ida Aalbergin museo, itäpuoli km 86+450, etelään.

2 Kuvan numero ja kuvaus- kohde (rajoitetyypit R1-R3)

- 16 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta, ei huoltotietä)
- - 24 m ulomman raiteen keskilinjasta (2 lisäraidetta + huoltotie)
- Arvokkaat kaltiloat
- Pohjavesialueet
- Natura-alueet
- Vanhon metsien suojeluohjelmat
- Lintuvesien suojeluohjelma
- Arvokkaat maisema-alueet
- Maa- ja metsätalousvaltainen kohde, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelukohde
- Kiinteä muinaisjäännös
- Luontotyyppi
- Virkistyskohde
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö
- Arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, erityisen merkittävä
- Kaupunkipuiston alue
- Kehitettävä matkailu- ja maisematie
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoulun ohjaamistarvetta
- Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
- Luonnonsuojelualue
- Muinaismuistoalue
- Luonnonsuojelun mukainen luontotyyppi
- Lähivirkistysalue
- Retkeilyalue

1:10 000 (A4)

PÖYRY

Kuva 31. Leppäkosken asemarakennus, itäpuoli km 86+700, pohjoiseen.

Kuva 32. Leppäkosken asemarakennus ja tavaramakasiini, itäpuoli km 86+700.

Kmv 87+050 – 87+150 sijaitsee kolme asuinrakennusta, jotka ovat tarkastelu-
vyöhykkeellä (kuvat 33-34). Rakennukset ovat rautatieläisten asuinrakennuksia 1800-
luvulta ja ne ovat säilyneet perinteisessä asussaan, joten niillä on erityistä
rakennushistoriallista ja/tai historiallista arvoa. (Estävä rajoite) Kmv 87+150 – 87+350
sijaitsee kaksi asuinrakennusta, joista pohjoisempaan tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva
35) (Vaativa rajoite).

Kuva 33. Rautatieläisten asuintaloja, itäpuoli km 87+050, pohjoiseen.

Kuva 34. Rautatieläisten asuintaloja, itäpuoli km 87+150, etelään.

Kuva 35. Asuinrakennuksia, itäpuoli km 87+150, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Kmv 84+900 – 85+050 on kolme asuinrakennusta Leppäkoskentien länsipuolella (kuva 35) ([Normaali rajoite](#)). Leppäkoskentie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä kmv 84+900 – 85+600 (kuva 36), jonka länsipuolella sijaitsee pieni lampi kmv 85+450 – 85+550 ([Normaali rajoite](#)).

Kuva 36. Asuinrakennukset, länsipuoli km 85+100, etelään.

Kuva 37. Leppäkoskentie, länsipuoli km 85+100, pohjoiseen.

Kmv 86+650 – 86+900 tarkasteluvyöhykkeen raja kulkee RHK:n maanomistuksen mukaisesti. Itse rakennuksilla on vanhoina rautatierakennuksina erityistä rakennushistoriallista ja/tai historiallista arvoa (kuva 38) ([Lievä rajoite](#)).

Kuva 38. Rautatieläisten asuinrakennus, länsipuoli km 86+950.

3.3.2 Maankäytön rajoitteet kmv 88+000 – 97+000

Rajoiteluokat R1-R3

Km:llä 88+900 ja km:llä 90+150 on asuinrakennus, joka ulottuu tarkasteluvyöhykkeelle (kuvat 39-40) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 39. Asuinrakennus, km 89+144, etelään.

Kuva 40. Asuinrakennus, km 89+952, pohjoiseen.

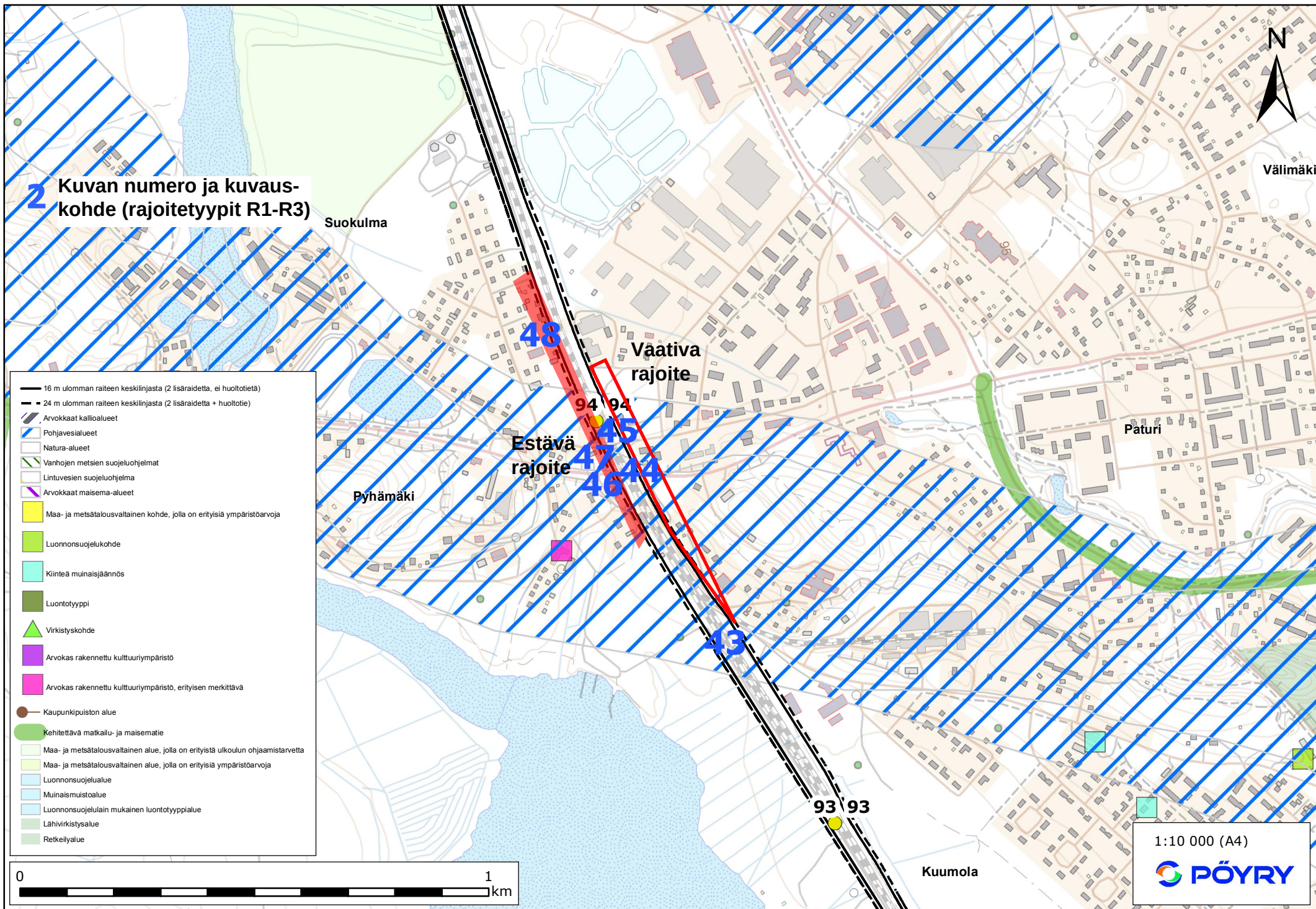
Kmv 90+500 – 90+600 on kaksi asuinrakennusta, joihin tarkasteluvyöhyke käytännössä ulottuu (Kuva 41) (**Vaativa rajoite**). Konttilan ylikulkusillan (km 91+350) nykyinen silta-aukko (Kuva 42) ei riitä lisäraiteille, muttei symmetrisenä toisaalta rajoitakaan lisäraiteiden puolen valintaa (**Vaativa rajoite**).

Kuva 41. Asuinrakennukset, km 90+402, pohjoiseen.

Kuva 42. Konttilan ylikulkusilta, km 91+240, pohjoiseen.

Turengin aseman seutu kmv 93+050 – 94+200 muodostaa nykytilassaan **vaativan rajoitteen**, joka käsitellään seuraavassa paloittain.

- Turengin aseman eteläpuolisella ratapihalla on puunkuormausalue radan itäpuolella n. kmv 93+050 – 93+500 (kuva 43). Riihimäen seudun puunkuormaus on esitetty keskitettäväksi Riihimäelle vuoden 2011 jälkeen¹, joten Turengin nykyinen puunkuormausalue lienee käytettävissä lisäraiteita varten.
- Kuumolantie kulkee radan itäpuolella tarkasteluviyöhykkeellä kmv 93+600 – 93+950 ja alittaa Turengintien samasta silta-aukosta kuin päärata (kuva 44). Kuumolantie sijaitsee kaavaan merkityllä rautatiealueella, joten lisäraiteet voidaan viedä nykyisestä silta-aukosta. Silta-aukon riittävyys ja sillan kunto on varmistettava jatkosuunnittelussa kuten myös Kuumolantien uusi linjaus.
- Km:llä 94+000 radan itäpuolella sijaitsee asuntolakäytössä oleva asuinrakennus (kuva 45), johon tarkasteluviyöhyke ulottuu.
- Kmv 93+700 – 94+350 radan länsipuolella sijaitsee useita merkittäviä kohteita (kuvat 30-32) kuten maakunta- ja asemakaavassa suojeltu Turengin asemarakenus (1862; rakennuksella erityistä rakennushistoriallista ja/tai historiallista arvoa), arvokas liike/asuinrakennus sekä Suokulman pientaloalueen (säilytettävä maisemallinen, taajama- tai kyläkuvallinen aluekokonaisuus) neljä asuinrakennusta, jotka sijaitsevat tarkasteluviyöhykkeellä (**Estävä rajoite**).
- Kmv 94+100 – 94+200 radan itäpuolella sijaitseva vanha meijerirakenus lähestyy elinkaarensa päätä.

Kuva 43. Turengin ratapiha ja puunkuormausraide, itäpuoli km 93+500, etelään.

Kuva 44. Kuumolantie ja itäinen asemalaituri, itäpuoli km 93+950, etelään.

Kuva 45. Asuinrakennus, itäpuoli km 93+950, pohjoiseen.

¹ RHK A4/2009. Raakapuun terminaali- ja kuormauspaikkaverkon kehittäminen.

Kuva 46. Turengin asema, länsipuoli km 93+950, etelään.

Kuva 47. Asuin- ja liikerakennus, länsipuoli km 93+950.

Kuva 48. Asuinrakennuksia, länsipuoli km 94+118, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Janakkalan kunta on rakentamassa Tervakosken ja Turengin välille siirtoviemäriä, joka kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. 20 m päässä radasta kmv 87+100 – 90+500 ja n. 15 m päässä radasta kmv 93+550 – 93+700 sekä 94+150 – 94+600. (Lievä rajoite)

Kontiotie ja sen jatke kulkevat tarkasteluvyöhykkeellä kmv 90+050 – 91+300 (Lievä rajoite). Kmv 91+050 – 91+300 on kolme asuinrakennusta, joiden tonteille tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 49) (Normaali rajoite). Kiramontie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä kmv 92+750 – 93+500 (Lievä rajoite).

Ratatie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä kmv 94+900 – 98+500. (Lievä rajoite) Kmv 95+400 – 95+900 on viisi asuinrakennusta, joiden tonteista osa on tarkasteluvyöhykkeellä (kuvat 50-51) (Normaali rajoite).

Kuva 49. Asuinrakennuksen tontteja, länsipuoli km 91+350, etelään.

Kuva 50. Asuinrakennuksen tontti, länsipuoli km 95+500, pohjoiseen.

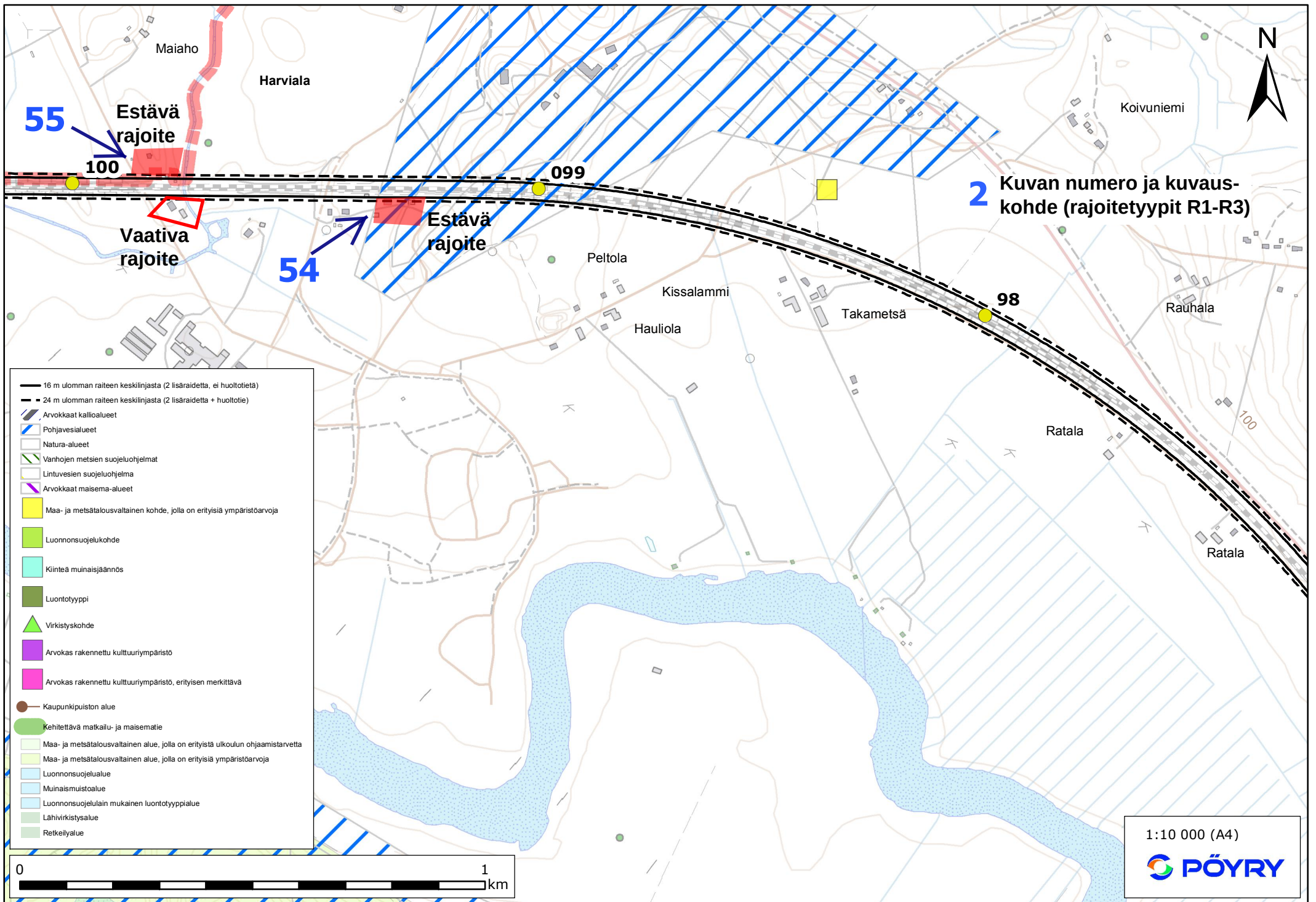
Kuva 51. Asuinrakennus, länsipuoli km 95+678, pohjoiseen.

Turengin asemalta pohjoiseen kulkee huonokuntoinen teollisuusraide n. kmv 94+000 – 96+100 (kuva 52), jolta on ollut yhteys entisen sokeritehtaan alueelle. Km:llä 96+050 sijaitsee Ovakon teräspalvelukeskus, jonka tontista tarkasteluvyöhyke veisi osan (kuva 53) (*Lievä rajoite*).

Kuva 52. Teollisuusraide, km 93+967, pohjoiseen.

Kuva 53. Ovakon teräspalvelukeskus, km 95+950, pohjoiseen.

3.3.3 Maankäytön rajoitteet kmv 97+000 – 101+250

Rajoiteluokat R1-R3

Km:llä 99+250 sijaitsee Harvialan asemarakennus, joka on osittain tarkastelu-vyöhykkeellä. Asemarakennuksella on sama säilymistavoiteluokka kuin Turengin asemalla (kuva 54) (**Estävä rajoite**).

Kmv 99+750 – 99+850 radan pohjoispuolella sijaitsevilla ratavartijan mökillä ja siihen liittyvillä rakennuksilla on sama säilymistavoiteluokka kuin Turengin asemalla (kuva 55) (**Estävä rajoite**).

Km:llä 99+800 radan eteläpuolella sijaitsee Nyrkkiälän työväenasuintalo, jonka säilyttämistä kunnan tulee edistää ja jonka lähialueelle rakentamisessa tulee ottaa huomioon maisemalliset arvot ja rakentamisen perinteet (Kuva 55) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 54. Harvialan asemarakennus, eteläpuoli km 99+178, pohjoiseen.

Kuva 55. Nyrkkiälän työväenasuintalo oikealla sekä ratavartijan mökki, km 99+962, etelään.

Kmv 97+000 – 101+250 ei Ratatien lisäksi ole muita rajoiteluokkiin R4-R5 kuuluvia rajoitteita.

3.3.4 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Luokkaan I kuuluva Linnamäen pohjavesialue on ratalinjan välittömässä läheisyydessä sen länsipuolella n. kmv 83+600 – 84+800. Pohjavesialue jatkuu etelään Hausjärven puolelle.

Turengin pohjavesialue (luokka I) sijaitsee n. kmv 93+400 - 94+100 ja Harvialan pohjavesialue (luokka II) n. kmv 98+900 - 99+300 radan molemmin puolin. Pohjavesialue ei rajoita radan rakentamista, mutta se on kuitenkin otettava jatkosuunnittelussa huomioon.

3.3.5 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Janakkalassa havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 5. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Janakkalassa.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Vaativa / normaali	86+280	Länsi	Leppäkosken ratasilta, maantiesilta ja kevyen liikenteen väylän silta
Estävä	86+450	Itä	Ida Aalberg-museo
Estävä	86+700	Itä	Leppäkosken asemarakennus ja tavaramakasiini
Estävä	87+050 – 87+150	Itä	Rautatieläisten asuinrakennuksia
Vaativa	87+150 – 87+350	Itä	Asuinrakennuksia
Vaativa	88+900	Itä	Asuinrakennus
Vaativa	90+150	Itä	Asuinrakennus
Vaativa	90+500 – 90+600	Länsi	Kaksi asuinrakennusta
Vaativa	91+350	Molemmat	Konttilan ylikulkusilta
Vaativa	93+600 – 94+200	Itä	Kuumolantie, Turengintien silta-aukko, asuinrakennus, vanha teollisuusrakennus
Estävä	93+700 – 94+350	Länsi	Turengin asema, asuin/liikekiinteistö, Suokulman asuinrakennukset
Estävä	99+200	Etelä	Harvialan asemarakennus ja muut rakennukset
Estävä	99+750 – 99+850	Pohjoinen	Harvialan ratavartijan mökki ja muut rakennukset
Vaativa	99+800	Etelä	Nyrkkiälän työväenasuintalo

3.4 Hämeenlinna eteläinen (kmv 101+250 – 112+950)

Hämeenlinnan eteläosa on jaettu kolmeen osaan: kmv 101+250 – 104+900 (Vanajan ylikulkusilta), kmv 104+900 – 109+800 (Aulangon ratasillat) ja kmv 109+800 – 112+950.

3.4.1 Maankäytön rajoitteet kmv 101+250 – 104+900

Rajoiteluokat R1-R3

Km:llä 102+950 radan länsipuolella sijaitseva ratavartijan mökki ja siihen liittyvät rakennukset ovat osittain tarkasteluvyöhykkeellä (kuva 56) (**Vaativa rajoite**).

Kmv 103+100 – 103+150 radan itäpuolella sijaitsee Vanha pappila, jonka nykyinen päärakennus rakennettiin 1828–32 (kuva 57). Pappila ja siihen kuuluvat rakennukset ovat valtakunnallisesti arvokkaita ja ne on suojeltu rakennussuojelulailla 1986. (**Estävä rajoite**).

Kuva 56. Ratavartijan mökki, länsipuoli km 103+000, etelään.

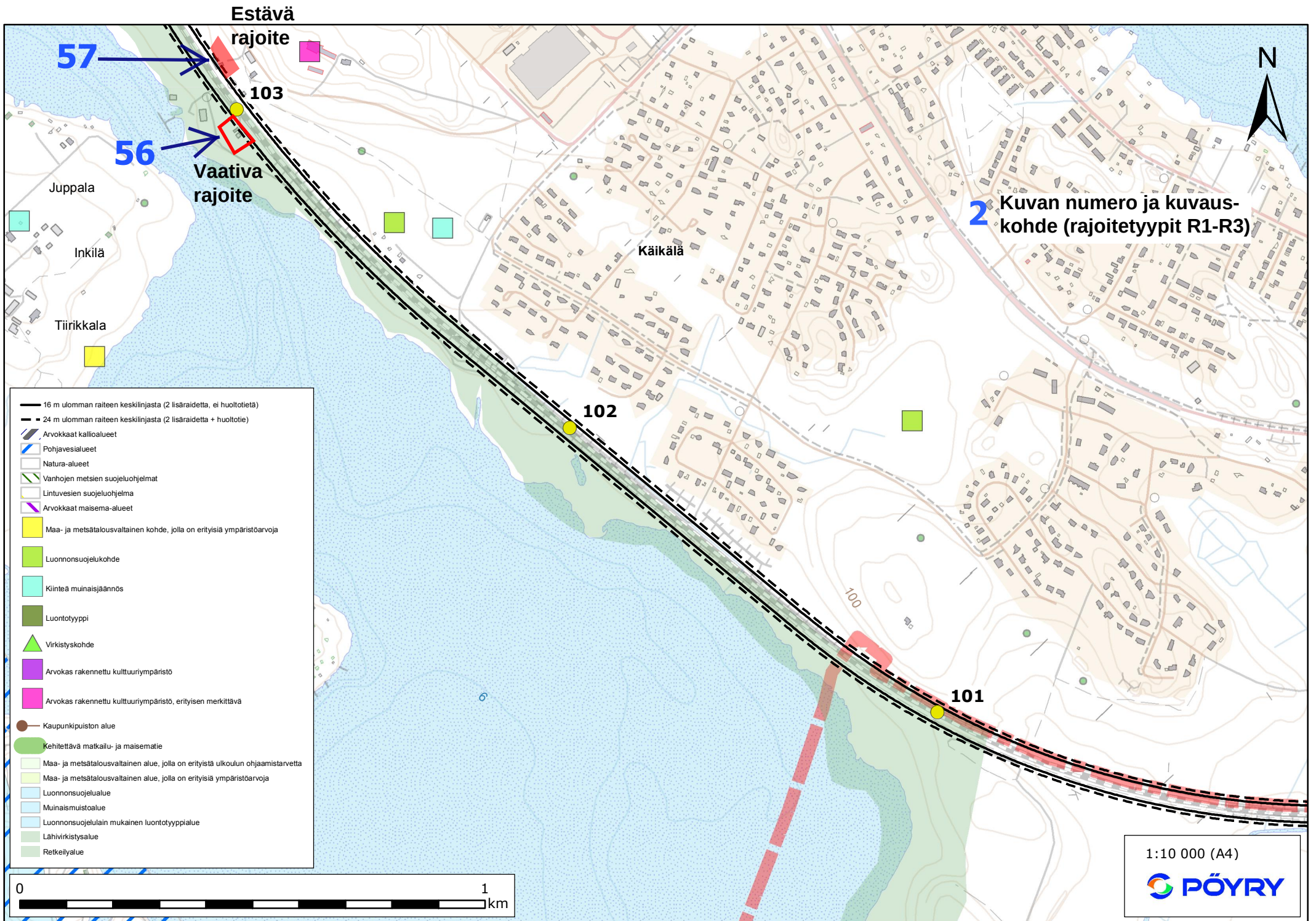
Kuva 57. Vanha pappila, itäpuoli km 103+100, pohjoiseen.

Km:llä 104+880 sijaitseva Vanajan ylikulkusillan silta-aukko on ahdas Vanajantien alittaessa sillan radan länsipuolelta (kuvat 58-59). Läntisimmän raiteen keskilinja on vain 2,5 metriä tukimuurista, joten silta on radan länsipuolella **vaativa rajoite**.

Kuva 58. Vanajan yks, länsipuoli km 105+000, etelään

Kuva 59. Vanajan yks, länsipuoli km 104+850.

Rajoiteluokat R4-R5

Kmv 101+250 – 103+500 radan länsipuolella on asemakaavoittamaton virkistysalue, joka on alavaa ja todennäköisesti huonosti rakennettavaa aluetta.

Kmv 102+200 – 102+300 on pumppaamo sekä linkkiasema (kuva 60) ([Normaali rajoite](#)). Km:llä 103+050 on muuntamo (kuva 61) ([Normaali rajoite](#)).

Kuva 60. Pumppaamo, itäpuoli km 102+150, pohjoiseen.

Kuva 61. Muuntamo, itäpuoli km 103+050.

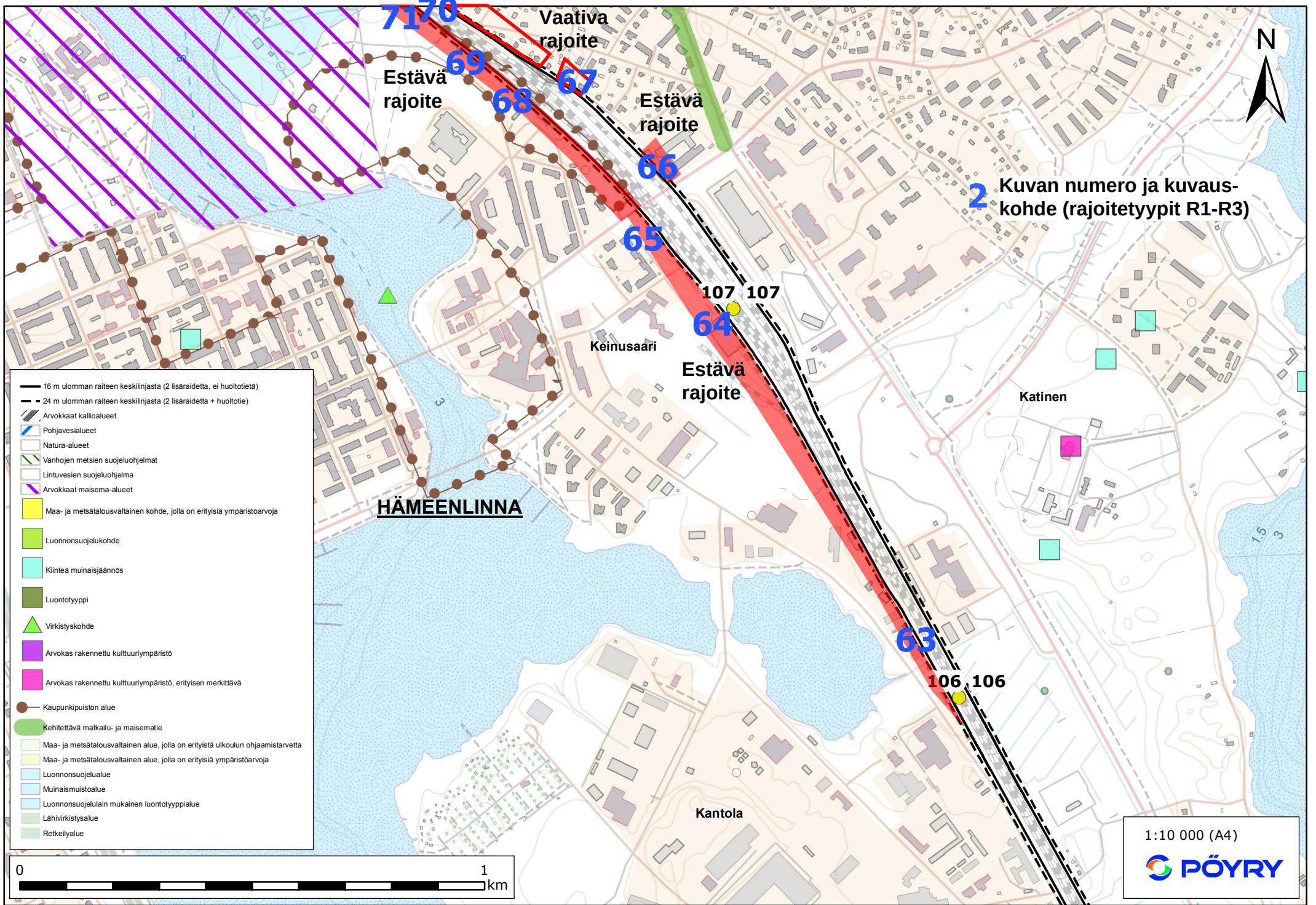
Vanajaveden Paikkalanlahden rantaviiva on radan länsipuolella noin 12 metrin päässä radasta kmv 103+500 – 103+650 ([Normaali rajoite](#)).

Kmv 103+950 – 104+050 radan länsipuolella on voimalan varastorakennus ja muuntamorakennus, jotka ovat osittain tarkasteluvyöhykkeellä ([Normaali rajoite](#)).

Vanajantie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä radan länsipuolella n. kmv 104+700 – 104+950 ja jälleen kmv 105+100 – 105+800 (kuva 62) ([Lievä rajoite](#)).

Kuva 62. Vanajantie, länsipuoli km 105+300, pohjoiseen.

3.4.2 Maankäytön rajoitteet kmv 104+900 – 109+800

Rajoiteluokat R1-R3

Kmv:n 105+900 – 107+250 pohjoispäässä Hämeenlinnan kaupunki on kaavoittamassa Keinusaaren aluetta radan länsipuolelle. Radan länsipuolella on myös useita asuin- ja teollisuuskiinteistöjä (**Vaativa rajoite**) sekä tavara-asema (kuvat 63-65) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 63. Asuin- ja teollisuuskiinteistöjä, km 106+100, pohjoiseen.

Kuva 64. Tavara-asema, km 107+250, etelään.

Kuva 65. Keinusaaren alue, km 107+250.

Viipurintien ylikulku- ja ylikäytäväsillojen (km 107+258, 107+265) jälkeen ratapiha kapenee voimakkaasti aseman kohdalla ja siitä pohjoiseen (vrt. taulukko 6). Raiteet sijaitsevat kahta tavaraliikenteen raidetta lukuunottamatta linjaraiteiden itäpuolella.

Taulukko 6. Nykyisten raiteiden lukumäärä Hämeenlinnassa tietyillä ratakilometreillä.

Km	Raiteita (sähkö. + muut)
105+900	2+2
106+900	6+4
107+200	6+1
107+750	4+0
107+950	2+0

Tarkasteluvyöhykkeellä ratapihan itäpuolella km 107+270 – 107+350 on 1860-luvulla rakennettu Valtion pukutehtaan makasiini, joka on suojeltu asemakaavassa (kuva 66) (**Estävä rajoite**). Helsinki-Tampere –rataosan perusparannustöiden yhteydessä rakennettu alikulku ja sen katos ovat tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 107+550 – 107+650 (kuva 67) (**Vaativa rajoite**). Välittömästi alikulun pohjoispuolella on omakotitontti, jonka asuinrakennus on lähellä tarkasteluvyöhykettä.

Kuva 66. Valtion pukutehtaan makasiini, km 107+250, pohjoiseen.

Kuva 67. Alikulku ja katos, km 107+250, pohjoiseen.

Kmv 107+250 – 107+800 radan länsipuolella tarkasteluvyöhykkeellä sijaitsee Hämeenlinnan asema ja useita siihen liittyviä rakennuksia (kuvat 68-71). Alueella on voimassa Museoviraston asemanseutuja koskeva suojelusopimus (**Estävä rajoite**). Karttapohjassa esiintyvät 3. ja 4. raiteet sekä raideyhteys veturitallille on purettu (kuvat 70-71).

Kuva 68. Asemarakennus ja makasiini, länsipuoli km 107+250, pohjoiseen.

Kuva 69. Asemarakennus ja suojeltu rakennus, länsipuoli km 107+750, etelään.

Kuva 70. Asemalaiturilta pohjoiseen; Rautatienkadun tukimuri, km 107+750.

Kuva 71. Veturitalli, länsipuoli km 107+750, pohjoiseen

Rautatienkatu kulkee tarkasteluvyöhykkeellä radan itäpuolella kmv 107+750 – 108+200 ja jälleen kmv 108+400 – 108+600 (kuvat 70 ja 72). Omakotitonttien läheisyyden, kadun kapeuden ja eteläpään tukimuurin vuoksi rajoitetaso on korotettu **vaativaksi rajoitteeksi**. Itäisin ja läntisin raide yhtyvät linjaraiteisiin karttapohjasta poiketen jo km:llä 107+900.

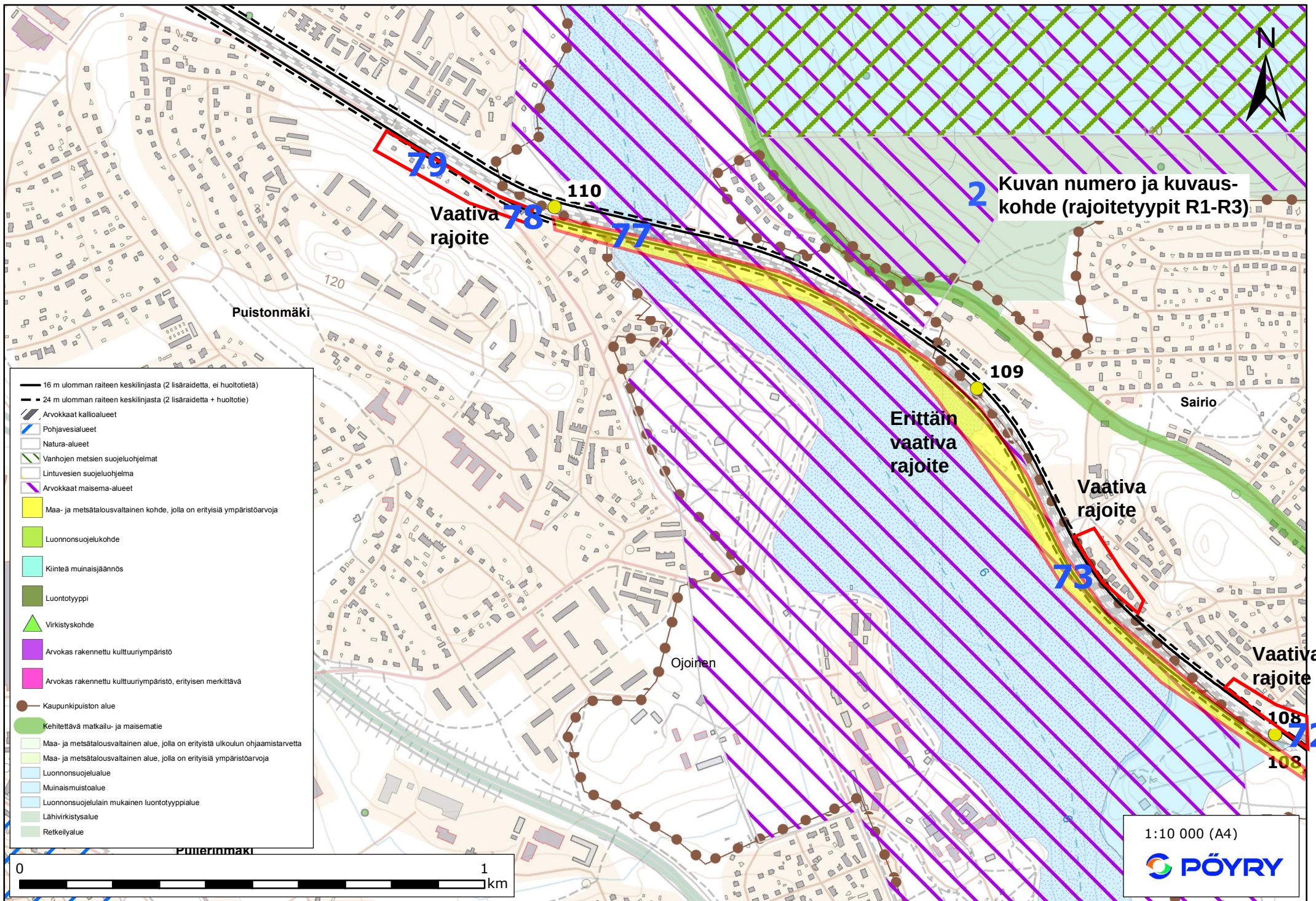

Kuva 72. Rautatienkatu, itäpuoli km 107+850, pohjoiseen.

Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto (kuva 73) (**Vaativa rajoite**) on kuvattu tarkemmin alla kohdassa 3.4.4. Vanajaveden Vanhankaupunginlahden rantaviiva on 16-24 metrin päässä radasta kmv 108+250 – 108+450 ja jälleen kmv 108+950 – 109+250, mutta kaupunkipuiston vuoksi rajoitetaso on **erittäin vaativa rajoite**.

Kuva 73. Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto ja Rautatienkatu, länsipuoli km 108+640, etelään.

Rajoiteluokat R4-R5

Kmv 106+200 – 106+400 radan itäpuolella kaupungin varikkoalueen länsireunassa on kylmiä varastohalleja, jotka ulottuvat tarkasteluvyöhykkeelle (kuva 74) ([Normaali rajoite](#)).

Kuva 74. Varastohalleja, itäpuoli km 106+100, pohjoiseen.

Kmv 108+650 – 109+100 tarkasteluvyöhykkeellä on meluaita ja km:llä 109+100 omakotitontti, josta osa on tarkasteluvyöhykkeellä (kuvat 75-76) ([Normaali rajoite](#)).

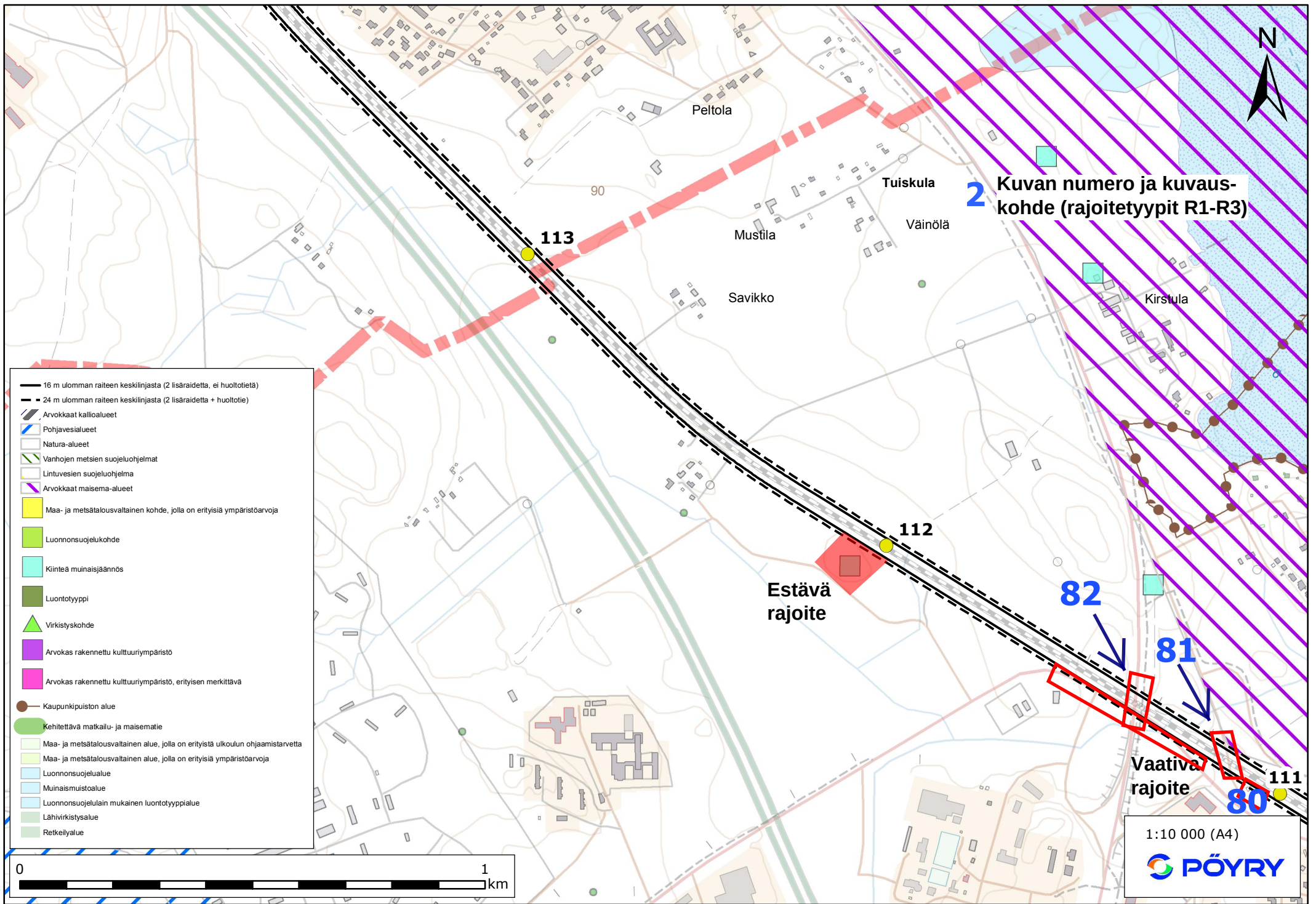
Kuva 75. Meluaita, itäpuoli km 108+640, pohjoiseen.

Kuva 76. Asuinrakennuksia, itäpuoli km 108+912, pohjoiseen.

RHK:n maanomistusraja kulkee 12-20 metrin etäisyydellä uloimmasta raiteesta radan itäpuolella tasoristeyksen ja Aulangon siltojen välillä.

Vanerin tasoristeys km:llä 108+640 tarjoaa yhteyden radan itäpuolella sijaitsevan Sairionrannan asuinalueen ja kansallisen kaupunkipuiston välille. Tasoristeys on tarkoitus korvata joko ali- tai ylikululla. Tätä kysymystä ei vielä ole ratkaistu.

3.4.3 Maankäytön rajoitteet kmv 109+800 – 112+950

Rajoiteluokat R1-R3

Vanajaveden ratasilla (km 109+810) yhteydessä on kevyen liikenteen silta ratasillan eteläpuolella. Kevyen liikenteen silta ja km:llä 110+050 oleva asuinrakennus (kuvat 77-78) muodostavat yhdessä **vaativan rajoitteen**.

Kuva 77. Vanajaveden ratasilta, länsipuoli km 108+640, pohjoiseen.

Kuva 78. Asuinrakennus, länsipuoli km 110+150, etelään.

Tampereentie / Pikku-Parolan tie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 110+150 – 110+800 ja jälleen kmv 111+250 – 111+550 (kuva 79). Omakotitonttien läheisyyden ja tien alueellisen merkityksen vuoksi rajoitetaso on korotettu **vaativaksi rajoitteeksi**.

Km:llä 111+050 on asuinrakennus, johon tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 80) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 79. Tampereentie, länsipuoli km 110+150, pohjoiseen.

Kuva 80. Asuinrakennus, länsipuoli km 110+862, pohjoiseen.

Kirstulan ylikulkusillan (km 111+135) nykyiset silta-aukot (kuva 81) eivät riitä lisäraiteille, mutteivät toisaalta rajoitakaan lisäraiteiden puolen valintaa (**Vaativa rajoite**).

Kettumäen ylikäytäväsillan (km 111+351) ja Kettumäen ylikulkusillan (km 111+368) nykyiset silta-aukot (kuva 82) eivät riitä lisäraiteille, mutta Pikku-Parolan tie lounaassa asettaa rajoituksia lisäraiteiden sijoittamiselle. Koska kolmea toisiaan lähellä olevaa siltaa jouduttaisiin lisäraiteiden yhteydessä muuttamaan, myös tiejärjestelyihin tulee todennäköisesti muutoksia.

Kuva 81. Kirtstulan ylikulkusilta, km 111+042, pohjoiseen.

Kuva 82. Kettumäen ylikulkusilta, km 111+222, pohjoiseen.

Kmv 112+000 – 112+150 radan länsipuolella on kiinteä muinaisjäänös (kivikautinen asuinpaikka), jonka kaava-alue ulottuu tarkasteluvyöhykkeelle (**Estävä rajoite**).

Rajoiteluokat R4-R5

Km:llä 112+500 radan länsipuolella on asuinrakennus, jonka tonttia ja tieyhteyttä tarkasteluvyöhyke leikkaa (kuva 83) (**Normaali rajoite**). Kukkopillinkuja kulkee radan itäpuolella tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 112+400 – 112+700 (**Lievä rajoite**).

Kuva 83. Asuinrakennus, länsipuoli km 112+696, etelään.

3.4.4 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Hämeenlinnan eteläosissa ratalinjalla ei ole luokkiin I tai II kuuluvia pohjavesialueita.

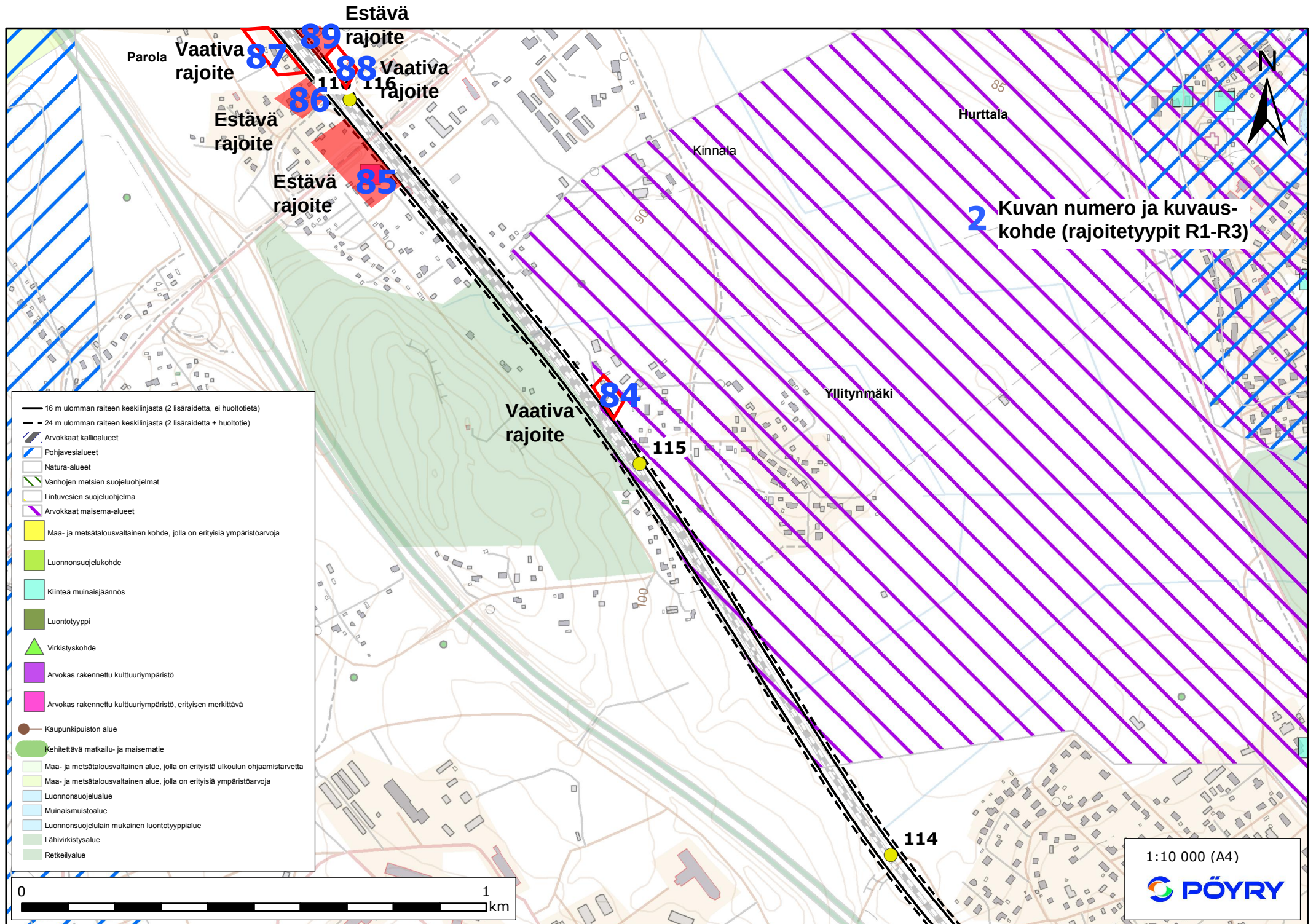
Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto on valtakunnallisesti merkittävä, erityisesti Hämeen linnaan ja Aulankoon liittyvä alue, johon liittyy arvokas maisema-alue. Puisto sijaitsee ratalinjan länsipuolella n. kmv 107+300 – 110+100 sekä ratalinjalla tai sen itäpuolella kmv 108+000 – 110+300.

3.4.5 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Hämeenlinnan eteläosassa havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 7. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Hämeenlinnan eteläosassa.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Vaativa	102+950	Länsi	Ratavartijan mökki, siihen liittyvät rakennukset
Estävä	103+100 – 103+150	Itä	Vanha Pappila ja siihen liittyvät rakennukset
Vaativa	104+880	Länsi	Vanajan yks, Vanajantie, läntisin raide
Vaativa	105+900 – 107+250	Länsi	Keinusaaren alue, useita asuin- ja teollisuuskiinteistöjä, tavara-asema
Estävä	107+250 – 107+800	Länsi	Hämeenlinnan asemarakennus, muut suojellut rakennukset
Estävä	107+270 – 107+350	Itä	Valtion pukutehtaan makasiini
Vaativa	107+550 – 107+650	Itä	Alikulku ja sen katos
Erittäin vaativa	107+300 – 110+100	Länsi	Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto
Vaativa	108+000 – 110+300	Itä	Hämeenlinnan kansallinen kaupunkipuisto
Vaativa	107+750 – 108+200; 108+400 – 108+600	Itä	Rautatienkatu (lähellä, kapea, omakotitontit)
Vaativa	109+800 – 110+100	Länsi	Vanajaveden ratasilta, asuinrakennus
Vaativa	110+150 – 110+800; 111+250 – 111+550	Länsi	Tampereentie / Pikku-Parolan tie; omakotitonttien läheisyys
Vaativa	111+050	Länsi	Asuinrakennus
Vaativa	111+135, 111+351, 111+368	Molemmat	Kirstulan ja Kettumäen ylikulkusillat
Estävä	112+000 – 112+150	Länsi	Kiinteä muinaisjäännös

3.5 Hattula (kmv 112+950 – 123+700)

Hattulassa rajoitteet keskittyvät Parolan taajamaan ja sen pohjoispuolelle, joten kunta käsitellään yhdessä osassa.

3.5.1 Maankäytön rajoitteet kmv 112+950 – 123+700

Rajoiteluokat R1-R3

Kmv 115+100 – 115+200 on omakotitontti, jonka asuinrakennukseen tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 84) (**Vaativa rajoite**).

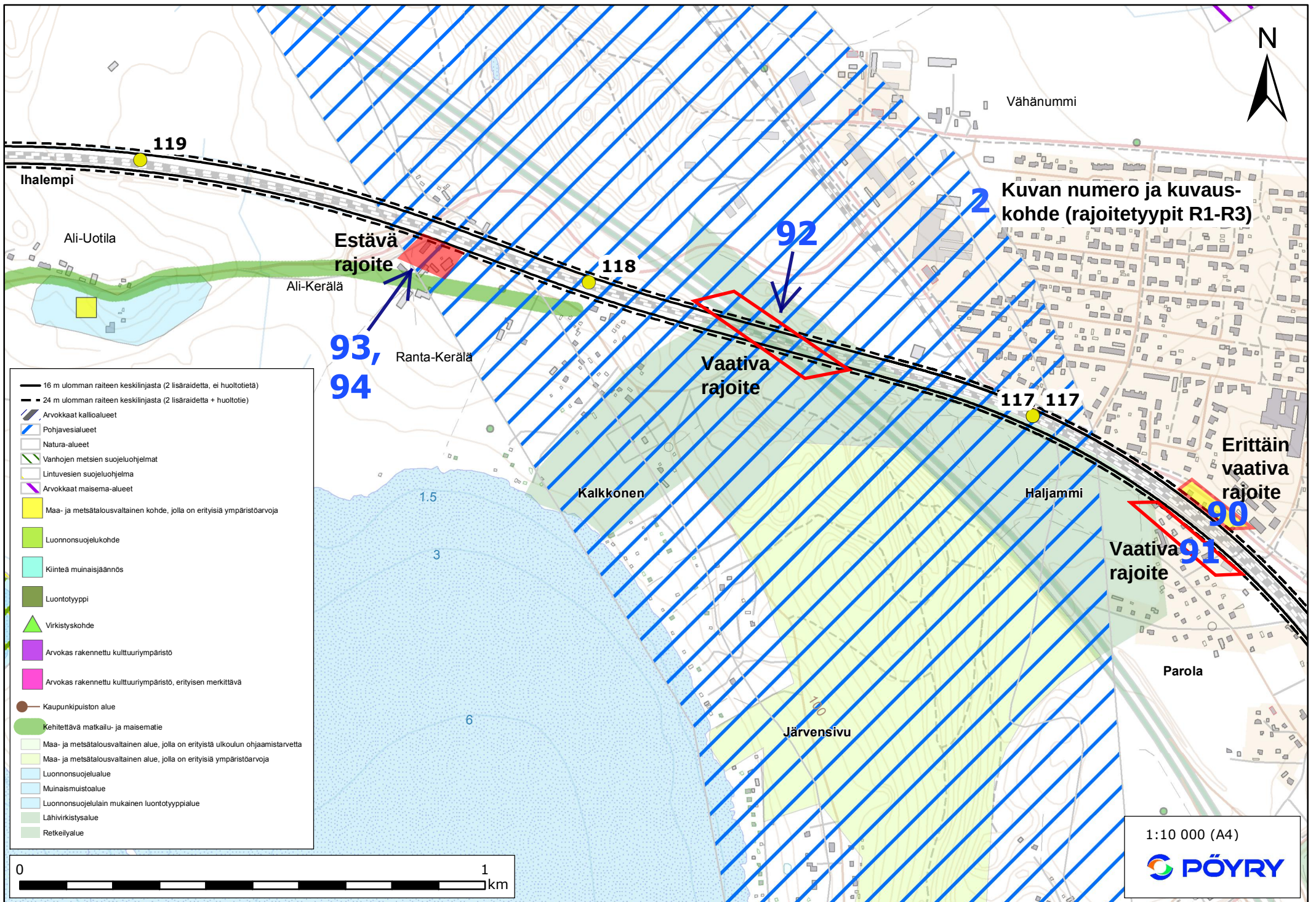
Kuva 84. Asuinrakennus, itäpuoli km 115+150.

Kmv 115+600 – 115+900 tarkasteluvyöhykkeellä sijaitsee asuinrakennus sekä Parolan asema, joka on suojeltu maakunta- ja asemakaavassa (kuva 85) (**Estävä rajoite**).

Kuva 85. Parolan asema, länsipuoli km 115+750.

Parolan ylikulkusillan jälkeen kmv 116+000 – 116+300 tarkasteluvyöhykkeellä radan länsipuolella sijaitsee kolme asuinrakennusta, joista kaksi eteläisintä on suojeltu asemakaavassa (kuvat 86-87) (**Estävä rajoite**).

Kuva 86. Suojellut asuinrakennukset, länsipuoli km 116+200, etelään.

Kuva 87. Asuinrakennuksia, länsipuoli km 116+200, pohjoiseen.

Kmv 116+000 – 116+100 radan itäpuolella on omakotitontti, jonka asuinrakennukseen tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 88) (**Vaativa rajoite**). Alueella on tarkoitus tiivistää taajamarakennetta.

Kmv 116+100 – 116+250 radan itäpuolella sijaitsee Tehdasvillan teollisuusrakennus, joka ulottuu hyvin lähelle rataa (kuva 89). Rakennus on tarkoitus suojella asemakaavalla (**Estävä rajoite**).

Kmv 116+500 – 116+700 radan itäpuolella sijaitsee neljä omakotitonttia, joiden asuinrakennuksiin tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 90). Merventien läheisyyden vuoksi kyseessä on **erittäin vaativa rajoite**.

Kuva 88. Asuinrakennus, itäpuoli km 115+895, pohjoiseen.

Kuva 89. Tehdasvillan rakennus, itäpuoli km 116+075, pohjoiseen.

Kuva 90. Asuinrakennuksia, itäpuoli km 116+400, pohjoiseen.

Kmv 116+400 – 116+700 tarkasteluvyöhykkeellä on kolme asuinrakennusta sekä kaksi asuinrakennusta ja yksi teollinen rakennus lähellä vyöhykettä (kuva 91) (**Vaativa rajoite**).

Kerälänvuoren ylikulkusiltojen (km 117+574) nykyinen silta-aukko (kuva 92) ei riitä lisäraiteille, muttei symmetrisenä toisaalta rajoitakaan lisäraiteiden puolen valintaa (**Vaativa rajoite**).

Kuva 91. Asuinrakennuksia, länsipuoli km 116+400, pohjoiseen.

Kuva 92. Kerälänvuoren ylikulkusillat, km 117+426, pohjoiseen.

Kmv 118+300 – 118+400 radan länsipuolella on asuinrakennuksia ja pihapiiri, jotka on suojeltu (kuvat 93-94) (**Estävä rajoite**).

Kuva 93. Suojellut asuinrakennukset, länsipuoli km 118+300, pohjoiseen.

Kuva 94. Suojellut asuinrakennukset, länsipuoli km 118+350.

Kmv 123+150 – 123+300 on omakotitontti, jonka asuinrakennukseen tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 95) (**Vaativa rajoite**).

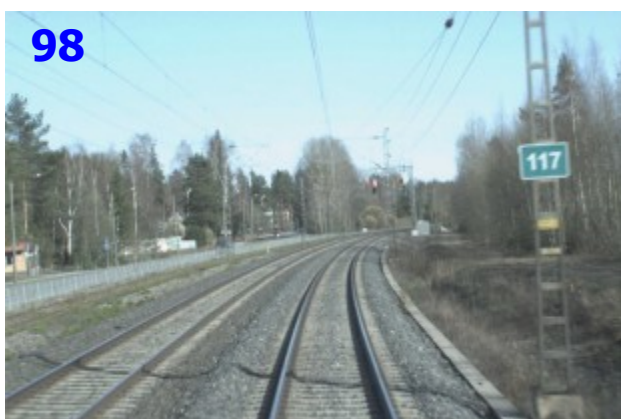
Kuva 95. Asuinrakennus, itäpuoli km 123+100, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Kmv 114+750 – 114+950 tarkasteluvyöhykkeellä on omakotitontteja, joiden asuinrakennuksiin vyöhyke ei ulotu (kuva 96) (**Normaali rajoite**).

Asemantie ja Akselintie kulkevat tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 115+800 – 116+700 (kuva 97) (**Lievä rajoite**). Merventie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 116+750 – 117+100 (kuva 98). Asuinrakennusten tonttien läheisyyden vuoksi Merventie muodostaa **normaalin rajoitteen**.

Lehijärven rantatie alittaa Ihalemman ylikulkusillan ja kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 118+300 – 118+450 (kuva 93) (**Lievä rajoite**).

Kuva 96. Asuinrakennuksia, länsipuoli km 114+950, etelään.

Kuva 97. Akselintie, km 116+172, etelään.

Kuva 98. Merventie, km 117+012, etelään.

Sutolan ylikulkusilta (km 119+329) on aukoiltaan symmetrinen, joten lisäraiteet mahtunevat silta-aukosta (kuva 99). Marttaristintie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 119+350 – 120+000 (kuva 100) (**Lievä rajoite**).

Kmv 119+750 – 119+850 tarkasteluvyöhykkeellä on maatalousrakennus (kuva 101) (**Normaali rajoite**).

Kmv 122+700 – 122+850 tarkasteluvyöhykkeellä on omakotitontti (kuva 102) (**Normaali rajoite**). Puotionmäki-niminen tie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä n. kmv 122+850 – 123+050 (kuva 103) (**Lievä rajoite**). Karttapohjassa oleva kiinteistö km:llä 123+450 on purettu.

99**100****101****102****103**

Kuva 99. Sutolan ylikulkusilta, km 119+142, pohjoiseen

Kuva 100. Marttaristintie, km 119+595, pohjoiseen.

Kuva 101. Maatalousrakennus, km 120+054, etelään.

Kuva 102. Asuinrakennus, itäpuoli km 122+900, etelään

Kuva 103. Puotionmäki, itäpuoli km 122+900, pohjoiseen.

3.5.2 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Radan itäpuolella on Hattulan Pyhän Ristin Kirkon arvokas maisema-alue, joka rajoittuu rataa n. kmv 114+300 - 115+000. Kunta aikoo toteuttaa Katinalasta Parolaan tieyhteyden, jota voitaisiin käyttää myös huoltotienä.

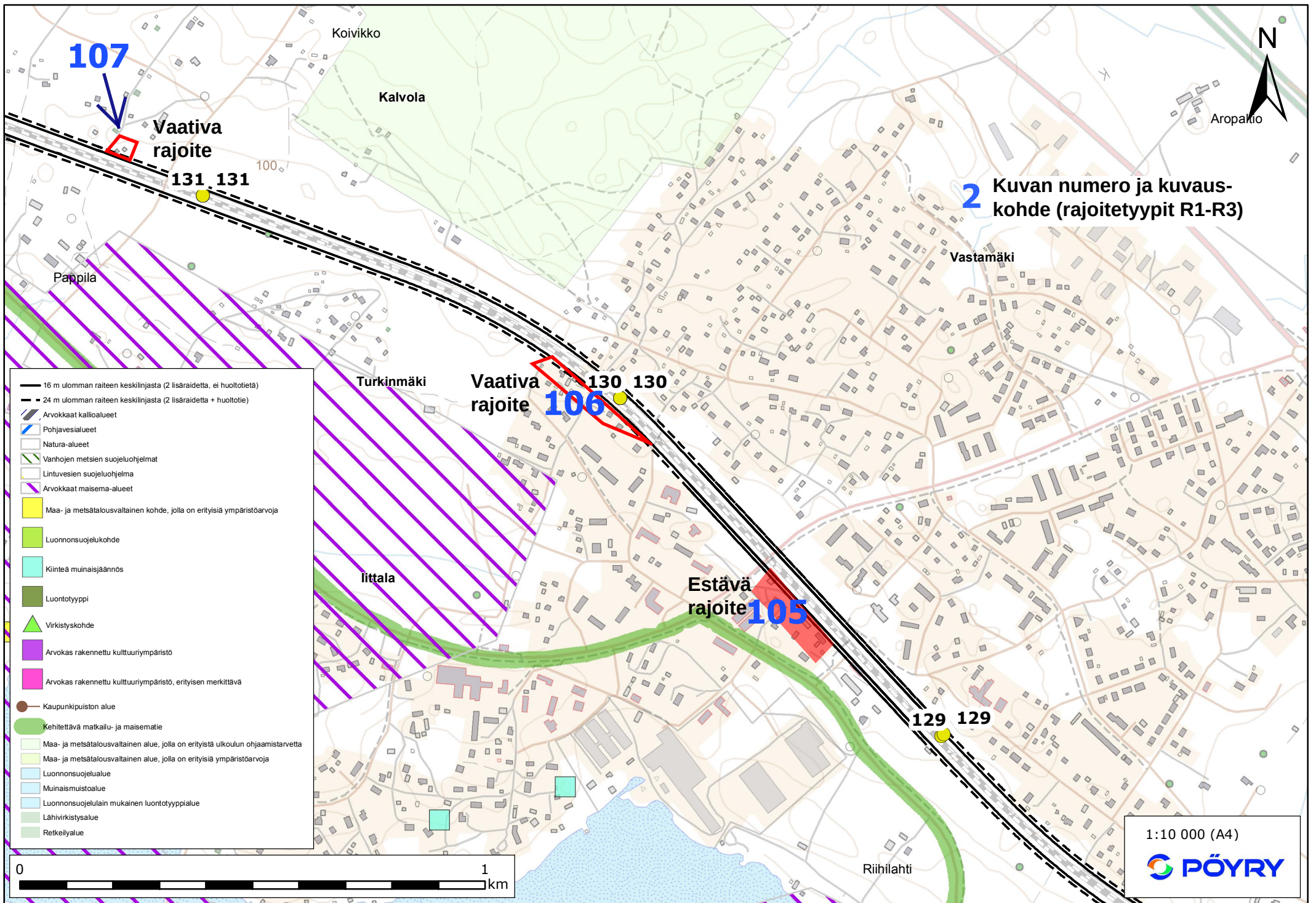
Kerälänharjun pohjavesialue (luokka I) sijaitsee n. kmv 116+900 - 118+400 radan molemmin puolin.

3.5.3 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Hattulassa havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 8. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Hattulassa.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Vaativa	115+100 – 115+200	Itä	Asuinrakennus
Estävä	115+600 – 115+900	Länsi	Asuinrakennus, Parolan asemarakennus
Vaativa	116+000 – 116+100	Itä	Asuinrakennus
Estävä	116+000 – 116+100	Länsi	Suojeltuja asuinrakennuksia
Vaativa	116+100 – 116+300	Länsi	Asuinrakennuksia
Estävä	116+100 – 116+250	Itä	Tehdasvillan rakennukset
Vaativa	116+400 – 116+700	Länsi	Viisi asuinrakennusta, yksi teollinen rakennus
Vaativa	116+500 – 116+700	Itä	Neljä asuinrakennusta
Vaativa	117+574	Molemmat	Kerälänvuoren ylikulkusillat
Estävä	118+300 – 118+400	Länsi	Suojeltuja asuinrakennuksia ja suojeltu pihapiiri
Vaativa	123+150 – 123+300	Itä	Asuinrakennus

3.6 Hämeenlinna pohjoinen (kmv 123+700 – 136+550)

Hämeenlinnan pohjoisosa on entinen Kalvolan kunta. Rajoitteet keskittyvät Iittalan taajamaan ja sen läheisyyteen, joten alue käsitellään yhdessä osassa.

3.6.1 Maankäytön rajoitteet kmv 123+700 – 136+550

Rajoiteluokat R1-R3

Kmv 123+700 – 127+000 ja 127+050 – 129+300 radan länsipuolella ei ole rajoiteluokkiin R1-R3 kuuluvia rajoitteita.

Iittalan ylikulkusillan (km 127+020) nykyinen silta-aukko (Kuva 104) ei riitä lisäraiteille, muttei symmetrisenä toisaalta rajoitakaan lisäraiteiden puolen valintaa (**Vaativa rajoite**).

Kuva 104. Iittalan yks, km 126+914, pohjoiseen.

Kmv 129+300 – 129+500 sijaitsevat Iittalan aseman kaksoisvahtitupa (1895) sekä tiilinen makasiini (kuva 105) (**Estävä rajoite**).

Kmv 129+850 – 130+200 on omakotitontteja, joista tarkasteluvyöhyke ulottuu kahteen asuinrakennukseen (kuva 106) (**Vaativa rajoite**).

Km:llä 131+200 on asuinrakennus, johon tarkasteluvyöhyke ulottuu (kuva 107) (**Vaativa rajoite**). Kmv 131+750 – 131+950 on omakotitontteja, joista tarkasteluvyöhyke ulottuu yhteen asuinrakennukseen (kuva 108) (**Vaativa rajoite**).

Kmv 132+700 – 132+850 on omakotitontteja, joista tarkasteluvyöhyke ulottuu yhteen asuinrakennukseen (kuva 109) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 105. Iittalan kaksoisvahtitupa, länsipuoli km 129+300.

Kuva 106. Asuinrakennus, länsipuoli km 130+100, etelään.

Kuva 107. Asuinrakennus, itäpuoli km 131+250, etelään.

Kuva 108. Asuinrakennus, länsipuoli km 131+647, pohjoiseen.

Kuva 109. Asuinrakennus, länsipuoli km 132+800, etelään.

Kmv 136+100 – 136+500 tarkasteluvyöhykkeellä on useita Kuurilan asemamiljööseen liittyviä rakennuksia, joita ei kuitenkaan ole merkitty suojelluiksi maakuntakaavassa (kuvat 110-111) (**Vaativa rajoite**).

Kuva 110. Kuurilan asemanseutu, km 136+390, etelään.

Kuva 111. Kuurilan asemanseutu, km 135+906, pohjoiseen.

Rajoiteluokat R4-R5

Km:llä 124+200 ja 125+150 tarkasteluvyöhyke on lähellä maatalousrakennuksia (kuvat 112-113).

Kuva 112. Maatalousrakennus, km 124+404, etelään.

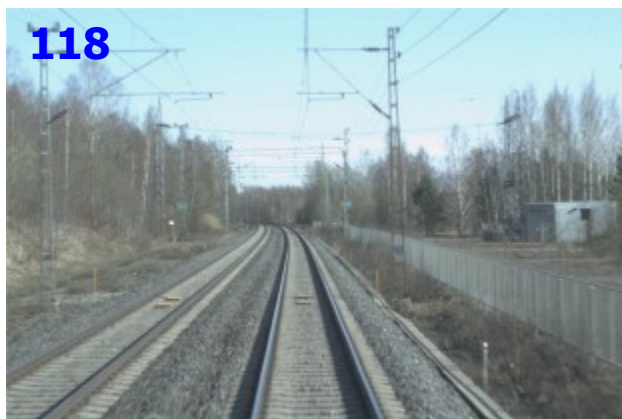

Kuva 113. Maatalousrakennus, km 125+512, etelään.

Kmv 127+250 – 127+350 on omakotitontti, jonka asuinrakennukseen tarkasteluvyöhyke ei ulotu (kuva 114) ([Normaali rajoite](#)).

Kmv 128+300 – 128+550 tarkasteluvyöhyke ulottuu kunnan omistaman teollisuushallin tontille, Petterinpolulle sekä kahdelle omakotitontille (kuvat 115-116) ([Normaali rajoite](#)).

Km:llä 128+800 ja 130+050 tarkasteluvyöhyke ulottuu omakotitontille (kuvat 117 ja 119) ([Normaali rajoite](#)). Km:llä 129+000 on sähkönsyöttöasema (kuva 118).

Kuva 114. Asuinrakennus, itäpuoli km 127+350, etelään.

Kuva 115. Teollisuushalli, itäpuoli km 128+300, etelään.

Kuva 116. Tontteja ja Petterinpolku, itäpuoli km 128+400, pohjoiseen.

Kuva 117. Asuinrakennus, itäpuoli km 128+780.

Kuva 118. Sähkönsyöttöasema, länsipuoli km 129+138, etelään.

Kuva 119. Asuinrakennus, itäpuoli km 130+050.

Km:llä 132+250 on muita rakennuksia (kuva 120). Kuivassaarentie kulkee tarkasteluvyöhykkeellä kmv 133+950 – 134+300 ja jatkuu edelleen huoltotienä km:lle 135+200 saakka (kuva 121) (Lievä rajoite). Km:llä 134+250 on maatalousrakennus (kuva 122) (Lievä rajoite).

Kuva 120. Muu rakennus, länsipuoli km 132+037, pohjoiseen.

Kuva 121. Kuivassaarentie, itäpuoli km 134+018, pohjoiseen.

Kuva 122. Maatalousrakennus, länsipuoli km 134+474, etelään.

3.6.2 Pohjavesi- ja luonnonsuojelualueet

Hämeenlinnan pohjoisosissa ratalinjalla ei ole luokkiin I tai II kuuluvia pohjavesialueita.

Tarkastelualan pohjoisrajan lähellä on Kuurilan kartanoon liittyvä arvokas maisema-alue, joka sijaitsee radan molemmilla puolilla n. kmv 133+000 – 136+300.

3.6.3 Yhteenveto rataosuudesta ja tarkastelukohteista

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Hämeenlinnan pohjoisosassa havaituista luokkiin R1-R3 (estävä / erittäin vaativa / vaativa) kuuluvista rajoitteista.

Taulukko 9. Estävät, erittäin vaativat ja vaativat rajoitteet Hämeenlinnan pohjoisosassa.

Luokka	Km / kmv	Puoli	Kuvaus
Vaativa	127+020	Molemmat	Iittalan ylikulkusilta
Estävä	129+300 – 129+500	Länsi	Iittalan aseman kaksoisvahtitupa ja makasiini
Vaativa	129+850 – 130+200	Länsi	Kaksi asuinrakennusta
Vaativa	131+200	Itä	Asuinrakennus
Vaativa	131+750 – 131+950	Länsi	Asuinrakennus
Vaativa	132+700 – 132+850	Länsi	Asuinrakennus
Vaativa	136+100 – 136+500	Itä	Kuurilan asemaan liittyviä rakennuksia

4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

4.1 Esitys lisäraiteiden sijoittamiseksi rataosuuksittain

Työn tuloksena voitiin todeta, että lisäraiteet ovat sijoitettavissa koko tarkastelualueelle.

Lisäraiteet esitetään sijoitettavaksi seuraavan taulukon mukaisesti. Sinisellä pohjalla on merkitty ne alueet, joilla lisäraiteiden sijoitus on tarkennettava jatkosuunnittelussa.

Taulukko 10. Lisäraiteiden esitetty puoli sekä puolenvaihtoalueet.

Puoli / puolenvaihto	Kmv	Peruste raiteen sijainnille tai puolenvaihdolle / kommentti
Tark. jatkosuunn.	71+400 – 75+700	Pohj. Rautatienkatu, asuin- ja muut rakennukset
Länsi	75+700 – 79+300	-
Tark. jatkosuunn.	79+300 – 81+700	Ryttylän taajama (teollisuusrakennukset, suojeltu asuinrakennus)
Länsi	81+700 – 87+000	Leppäkosken suojellut rakennukset; viimeinen kaarre ennen Turenkia
Pv-alue	87+000 – 87+500	-
Itä	87+500 – 99+000	-
Tark. jatkosuunn.	99+000 – 100+400	Harvialan asemanseutu
Itä	100+400 – 102+700	-
Tark. jatkosuunn.	102+700 – 104+100	Hämeenlinnan vanha pappila, vaikeasti rakennettava ranta-alue
Itä	104+100 – 107+250	-
Tark. jatkosuunn.	107+250 – 110+200	Hämeenlinnan asema, kansallinen kaupunkipuisto
Itä	110+200 – 113+900	-
Tark. jatkosuunn.	113+900 – 118+800	Parolan asemanseutu, Ihalemman alue
Itä	118+800 – 136+500	Lisäraiteet samalla puolella kuin Pirkanmaan liiton esitys

4.2 Suositukset jatkotoimenpiteiksi

Jatkosuunnittelussa erityisesti tarkasteltavia kohteita ovat:

- o Riihimäki: Riihimäen aseman ja Ekokemin sivuraiteen välinen alue kmv 71+400 – 74+500
- o Hausjärvi: Ryttylän taajaman kohta kmv 79+500 – 81+200
- o Janakkala: Leppäkosken asemanseutu kmv 86+300 – 87+500
- o Janakkala: Turengin asemanseutu kmv 93+000 – 94+500
- o Janakkala: Harvialan asemanseutu kmv 99+000 – 100+500
- o Hämeenlinna: Vanha pappila km 103
- o Hämeenlinna: asemanseutu ja kansallinen kaupunkipuisto kmv 107+000 – 110+500
- o Hattula: Parolan taajama ja Ihalemme alue kmv 115+500 – 118+500
- o Hämeenlinna: Iittalan taajama ja asemanseutu kmv 129+000 – 130+500
- o Hämeenlinna: Kuurilan alue kmv 135+500 – 136+500

LIITTEET

Rajoitteiden sijainti ja raportin kuvauspaikat, kaikki karttalehdet (mittakaava 1:10000)
Maastokäynneillä käytetyt karttapohjat (mittakaava 1:2000)